

Fórum Kisebbségkutató Intézet

Éves jelentés 2015

Kidolgozták: a Fórum Kisebbségkutató Intézet munkatársai

Felelős: Simon Attila

2016. január

TARTALOM

A Fórum Kisebbségkutató Intézet felépítése	6
Az intézet szervei:	6
Közgyűlés.....	6
Igazgatótanács	6
Tudományos Tanács.....	6
Részlegek.....	6
Szociológiai és Demográfiai Kutatások Részlege	6
Etnológiai Központ (Komárom).....	6
Történeti Kutatások Részlege	7
Bibliotheca Hungarica – kutatókönyvtár	7
Szlovákiai Magyar Levéltár.....	7
Digitalizáló és Internetes Adatbázisok Központja	8
Kiadói részleg.....	8
Munkatársak	9
Kutatók	9
Könyvtárosok, dokumentátorok, fordítók.....	10
Adminisztráció	10
Külső munkatársak, önkéntesek	10
Kutatási programok.....	11
Az 1. világháború mindennapjai a hátszágban. Adalékok „A Kárpáti falvak újjáépítése” címmel meghirdetett országos jótekonysági mozgalomhoz	11
Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc (cseh)szlovákiai recepciója	11
Az 1965-ös árvíz bibliográfiájának összeállítása.....	11
Aktuális közérdekű kérdések 2015-ben	12
A Bibliotheca Hungarica fotóarchívumának rendszerezése.....	12
A (cseh)szlovákiai magyarok lexikona 1918-tól napjainkig – digitális, internetes.....	12
A CSEMADOK levéltárának feldolgozása (1949–1960).....	13
Az emlékezés és emlékeztetés helyei	13
Az európai identitás.....	13
A Hét digitalizálása	14
Könyvtártörténeti források összegyűjtése az 1880-1930 közötti időszakról.....	14
A második világháború utáni időszak szlovákiai magyar és magyarországi tankönyvei néprajzi vonatkozásainak összehasonlító vizsgálata.....	14
Mindennapok Tudománya (videósorozat)	15
A Mindszenty-per csehszlovákiai vonatkozásainak a feltárása	15
Népszámlálási és települési adatok internetes feldolgozása 1880-tól 2011-ig.....	15
Oral history - II. világháború.....	16
Az országzászló mozgalom a mai Szlovákia magyarlakta vidékein az 1938-as visszacsatolás után.....	16
A rendkívüli népszámlálás Szlovákiában 1938 decemberében és a magyar kisebbség	17

Szlovákia településeinek etnikai és felekezeti statisztikája (1880–2011)	17
A szlovákiai magyarság demográfiai, település, és társadalomszerkezetének komplex elemzése a 2011. évi népszámlálás adatai alapján.	17
Szlovákiai magyar helytörténeti irodalom bibliográfiája 1990-től napjainkig.....	18
Személyi bibliográfiák aktualizálása	18
A társadalmi érintkezések helyei, alkalmi Dél-Szlovákiában. 3. szakasz: 1918-tól napjainkig.....	18
Új Élet – repertórium.....	19
Video History (videósorozat)	19
Könyvtárak, dokumentáció és archiválás	20
Bibliotheca Hungarica	20
Folyamatos működés, szolgáltatások – dokumentációs tevékenység	20
Kutatókönyvtár	20
Folyóirattár.....	20
Fotoarchívum, CD-, DVD- és videogyűjtemény	21
Szakdolgozatok gyűjteménye	21
Szlovákiai Magyar Levéltár.....	21
Eddig elkészült leltári jegyzékek:	22
Gyűjtemények	22
Etnológiai Központ.....	23
A Szakrális Kisemlék Archívum bővítése.....	23
Néprajzi könyv- és adattár, valamint fotótár.....	24
Digitalizálás, internet	25
Szlovákiai Magyar Adatbank	25
Rendezvények.....	25
Médiaspajz.....	26
Képeslapgyűjtemény	26
Szlovákiai Magyar Közéleti Digitális Fotótár	26
Hangarchívum	27
A FKI hírszolgálat	28
A Fórum Kisebbségkutató Intézet publikációi 2015-ben.....	29
Könyvek, monográfiák	29
E-book	29
Évkönyv.....	29
Folyóirat	29
Az FKI által fenntartott webes felületek és honlapok.....	32
Szlovákiai Magyar Adatbank	32
A Fórum Intézet honlapja.....	32
A Fórum Intézet internetes könyvesboltja	32
Madari.sk.....	32
A Szlovákiai Magyarok Kerekasztalának honlapja	33
A Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács (SZMAT) honlapja.....	33
A munkatársak publikációs jegyzéke – 2015.....	34
Bukovszky László:	34

Gyurgyík László	34
L. Juhász Ilona	34
Kőrös Zoltán	35
Lampl Zsuzsanna	35
Liszka József	35
Öllös László	37
Popély Árpád	37
Simon Attila	37
Konferenciák és szemináriumok.....	38
Egy évszázad távlatából. Nemzetközi tudományos konferencia az első világháborúról	38
Mérföldkövek 2015	38
Krízis és globalizáció az Európai Unióban	38
Musaeum Hungaricum 2015	39
A Szlovákiai Magyarok Kerekasztalának éves konferenciája	39
Magyar Tudományosság Szlovákiában 2015	39
Konferencián és szemináriumon való részvétel.....	40
Revíziós sikerek – reintegrációs gyakorlatok Magyarországon	40
Egy évszázad távlatából. Nemzetközi tudományos konferencia az első világháborúról	40
Cooperatiom and Conflicts among the Security Services in the Soviet Bloc	40
Társadalmi konfliktusok – Társadalmi jólét és biztonság – Versenyképesség és társadalmi fejlődés.	40
Aktuální problémy současného světa	40
Komáromi Mérföldkövek	41
L. Juhász Ilona freiburgi előadása	41
Kvalitatív ifjúságkutatói módszerek	41
Krízis és globalizáció az Európai Unióban	42
Nemzetek, városok, emberek, traumák	42
Egyesületek és társulások a Mátusföldön és a Csallóközben	42
Megtalált és kitalált hagyományok	42
A fogyatékkal élő gyermekeket nevelő szlovákiai magyar családok helyzete	43
Magyar idők Komáromban – adalékok egy korszak értékeléséhez	43
Musaeum Hungaricum XII.	43
40. výročie Helsinskej deklarácie: ľudské práva v historicko-politickom kontexte Strednej Európy a význam helsinského procesu pre našu súčasnosť.	43
Anton Straka-konferencia	44
Nemzetközi Gulág-konferencia	44
A szlovákiai magyar értelmiség néhány jellemzője empirikus adatok tükrében	44
A reintegráció nehézségei az első bécsi döntés után	44
Könyvbemutatók, bemutatkozó rendezvények, előadások.....	45
Bukovszky László előadása a Szenci Városi Múzeumban	45
„Magyar idők” a somorjai Zalabai Zsigmond Könyvtárban	45
Simon Attila előadása az MTA BTK Történettudományi Intézetében	45
A szlovákiai magyarok asszimilációjának fő tényezői	45
Popély Árpád a Múzeumi Szalonban	45
Fórumosok a pozsonyi könyvhéten	46

A szlovákiai magyarok nemzeti identitása és nyelvhasználata	46
A Fórum Társadalomtudományi Szemle bemutatkozása a Folyóiratok Éjszakáján	46
Bukovszky László előadása a Pozsonyi Casinóban	46
Popély Árpád Fél évszázad kisebbségben című kötetének bemutatója	47
Kerekasztalbeszélgetés a szlovákiai magyar identitásról.....	47
Bukovszky László előadása Nádszegen	47
A „Muszkaföldön” bemutatója Komáromban a Múzeumbarátok estjén	47
Pap Gábor emlékkiállítás (Komárom, 2015. 11. 13.)	47
A „Muszkaföldön” bemutatója a Vágsellyén	48
A „Muszkaföldön” bemutatója a Somorján.....	48
A „Muszkaföldön” bemutatója a Vágkirályfán	48
A „Muszkaföldön” pozsonyi bemutatója.....	48
A „Muszkaföldön” bemutatója a Szenci Városi Múzeumban	49
Kiállítás	50
Nyelvében él a národnostná menšina.....	50
Egyéb.....	51
Kíváncsiság hajt előre.....	51
Mi is a (folklór)hagyomány?	51
Egy politikusa történeti tények tükrében	51
A budapesti ELTE néprajz szakos hallgatói az Etnológiai Központban	51
Marburgi néprajz szakos egyetemi hallgatók az Etnológiai Központban	51
A folklór átmenetisége.....	52
Hosszú tavasz, lehangoló ősz	52
A Hamburgi Egyetem szenior hallgatóinak csoportja az Etnológiai Központban	52
Európa – az olvasztótégely?	52
Bemutatta település-adatbázisát a sajtónak a Fórum Kisebbségkutató Intézet	52
Támogatók	54

A Fórum Kisebbségkutató Intézet felépítése

Jogi forma: jogi személyek társulása, bejegyezve: 1996. december 6-án, 1996/1 szám alatt, Nagyszombati Kerületi Hivatal.

Az intézet szervei:

Közgyűlés

A Fórum Információs Központ és a Katedra Alapítvány két-két képviselője.

Igazgatótanács

Tagjai a részlegek igazgatói és a titkárságvezető. Havonta ülésezik, a hónap első hétfőjén.

Öllös László, Simon Attila, Tóth Károly, Mészárosné Lampl Zsuzsanna, Liszka József, Végh László, Csanda Gábor, Szarka Krisztina, Konkoly László.

A programoktól függően más munkatársak is részt vesznek az ülésen.

Tudományos Tanács

Az intézet összes munkatársának munkamegbeszélése évente legalább kétszer.

Részlegek

Szociológiai és Demográfiai Kutatások Részlege

Célja a szlovákiai magyar népesség értékrendjének, nemzeti identitásának, kulturális fogyasztásának és életminőségének a szociológiai kutatás módszereivel történő vizsgálata. Ezen kívül rendszeresen végez közvélemény-kutatásokat különféle aktuális témában. A részleg egyéb hazai kutatóintézetekkel és ügynökségekkel szembeni specialitása, hogy – folytatva az intézet szociológiai kutatásainak hagyományát – reprezentatív szlovákiai magyar mintával dolgozik, ugyanakkor végez összehasonlító szlovák–szlovákiai magyar kutatásokat is. A részlegen belül 2011-től demográfiai kutatások is folynak.

- Nemzeti identitás
- Értékrend
- A kis- és középvállalkozói szféra kialakulása
- Ifjúságkutatás
- Életmód, életminőség, egészségvédő és egészségkárosító tényezők
- Közvélemény-kutatások aktuális közéleti kérdésekről
- Külső megrendelésre végzett alkalmazott kutatások
- Demográfiai elemzések
- Interetnikus kutatások
- Határon átnyúló együttműködés

Etnológiai Központ (Komárom)

Az Etnológiai Központ biztosítja a szlovákiai magyarok néprajzi kutatásának intézményes háttérét. Feladata a szlovákiai magyar népesség népi/populáris kultúrájának tudományos igényű feltárása, az eredmények dokumentálása és közzététele.

- Interetnikus kapcsolatok

- Szakrális néprajz
- A populáris kultúra változásai, különös tekintettel az 1918 óta eltelt időszakra

Gyűjtemények:

- Szakkönyvtár (könyvek, folyóiratok, különlenyomatokat gyűjteménye)
- Néprajzi adattár (irattár: kéziratok, publikálatlan gyűjtések, dokumentumok)
- Néprajzi-kultúrtörténeti fényképgyűjtemény
- Hang- és videó archívum
- Szakrális kisemlék archívum
- Temető dokumentáció
- Nemzeti jelképek adattár

Történeti Kutatások Részlege

Fő feladta a szlovákiai magyar közösség története intézményes kutatásának biztosítása. A részleg a magyar közösség politikátörténeti szempontú kutatása mellett, társadalom-, gazdaság, művelődés- és életmód-történeti szempontú kutatásokat kezdeményez és folytat. Ezen felül foglalkozik a magyar-szlovák kapcsolatok történeti hátterével.

A részleg főbb kutatási területei a következők:

- a szlovákiai magyarok politikai, társadalmi, gazdasági helyzete az első csehszlovák Köztársaságban (1918–1938)
- a felvidéki magyarok helyzet a második világháború éveit Szlovákiában és Magyarországon
- a hontalanság éveit (1945–1948)
- magyarok a sztálinista Csehszlovákiában és a normalizáció időszakában
- a szlovákiai magyarok szerepe a rendszerváltásban

Nagy figyelmet fordít az eddig hiányzó alap kutatások elvégzésére, amely kapcsán tevékenységében a tematikus monográfiák készítése mellett fontos szerepet kap a forrásdokumentumok, bibliográfiák, kronológiák elkészítése és publikálása is.

Bibliotheca Hungarica – kutatókönyvtár

A könyvtár gyűjtőkörét a volt Csehszlovákia, illetve a mai Szlovákia területén 1918-tól napjainkig megjelent magyar nyelvű, valamint a szlovákiai kisebbségek történelmére, művelődésére, társadalmi és politikai életére vonatkozó magyar és idegen nyelvű (szlovák, cseh, angol stb.) kiadványok alkotják.

Gyűjtőkörét képezi az 1918 után megjelent:

- Könyvek, kiadványok, füzetek, egyéb írásos anyagok
- Folyóiratok, lapok – központi, regionális és helyi sajtó
- Kisnyomtatványok
- Szakdolgozatok
- A gyűjtőkörrel kapcsolatos CD-k, DVD-k

A nagyon gazdag kézikönyvtár a kutatók munkáját segíti.

Szlovákiai Magyar Levéltár

A Fórum Kisebbségkutató Intézet levéltára. A szlovákiai magyarság életével kapcsolatos levéltári dokumentumokat, a szlovákiai magyar politikai pártok, társadalmi, kulturális és egyéb szervezetek és intézmények iratanyagait, közéleti személyiségek, írók, művészek levelezését, hagyatékát stb. tartalmazza.

Fontos része a gyűjteménynek a szlovákiai magyar településekkel kapcsolatos képeslapok, kisnyomtatványok, plakátok, egyéb írásos anyagok és a fényképtár.

Gyűjtemények:

- Intézményi archívumok
- Iratgyűjtemények
- Egyéni hagyatékok
- A Fórum Intézet fotóarchívuma
- Impériumváltások és a populáris kultúra
- Nemzeti jelképek
- Katalógusok
- Műsorfüzetek
- Hangarchívum
- Videó gyűjtemény

Digitalizáló és Internetes Adatbázisok Központja

A központ az intézetben megtalálható dokumentumokat, fényképeket, publikációkat, képeslapokat, hanganyagokat stb. digitalizálja folyamatosan, amelyek a Szlovákiai Magyar Adatbank és a Fórum Kisebbségkutató Intézet honlapjain jelennek meg. A digitalizálás mellett nagy szerepet kap az internetes adatbázis- és tartalomfejlesztés valamint különböző webes alkalmazások és WordPress modulok programozása. A részleg foglalkozik az intézet (és annak projektjeinek) külső kommunikációjával, kezeli a közösségi médiában lévő oldalakat, valamint online tartalmakat állít elő. A részleg munkatársai biztosítják be az ún. podcastok, kisfilmek, valamint egyéb videók előállítását is.

- Digitalizálás
- Adatbázisok, Internetes tartalmak
- WEB-oldalak szerkesztése
- Média és kommunikáció

Kiadói részleg

A Kiadói részleg feladata a könyv- és a folyóirat-kiadás. Az itt megjelenő kötetek az intézetben folyó szakmai tevékenységek eredményeit teszik közzé, leggyakrabban egye-egy több éven át tartó kutatómunka lezárásaként. A Fórum Társadalomtudományi Szemle pedig főként a kisebbségi problémakör folyamatban levő, jelenleg kutatott kérdéseit mutatja be, negyedéves periodicitással. A folyóiratnak szlovák nyelvű változata is megjelenik, Fórum spoločenskovedná revue címmel, ez egyféle válogatás a már megjelent magyar számokból.

A Kiadói részleg könyveinek arcéle és tárgyköre híven követi az intézet részlegeinek tevékenységét, a kötetek döntő többsége a szlovákiai magyarok történetével, néprajzával, szociológiájával, nyelvével, identitásával, jogaival stb. foglalkozik. A Fórum Társadalomtudományi Szemle fő profilját is a történettudomány, az etnológia, a szociológia és demográfia, a nyelvészet stb. képezi.

Munkatársak

Kutatók, tudományos munkatársak

BUKOVSKY László, PhD. (1966)

Beosztás: Levéltáros - történész
Szakterület: a pártállam és az állambiztonsági szervezetek működése
E-mail: laci.bukovszky@gmail.com

CSANDA Gábor PhD. (1963)

Beosztás: Kiadói részleg – igazgató.
Szakterület: Kortárs irodalom, bibliográfiák, repertóriumok, szerkesztés
E-mail: csanda@foruminst.sk

GYURGYÍK László PhD (1954)

Beosztás: demográfus
Szakterület: a szlovákiai magyarok demográfiája
E-mail: mercurius@mail.t-com.sk

HUNČÍK Péter MUDr. (1951)

Beosztás: kutató, tréner
Szakterület: Multikultúra, interetnikus kapcsolatok, képzések, pszichodramatikus, mediátor (etnikai és vallási konfliktusok megelőzése és kezelése)
E-mail: pethun@hotmail.com

L. JUHÁSZ Iлона PhD (1960)

Beosztás: etnológus
Szakterület: Európai etnológia (néprajz), temetkezési szokások és temetőkultúra, emlékjelek és nemzeti jelképek, változásvizsgálatok, interkulturális kapcsolatok változásvizsgálatok
E-mail: icu@foruminst.sk

KONKOLY László mérnök (1973)

Beosztás: Digitalizáló és Internetes Adatbázisok Központja – Igazgató, programozó, informatikus
Szakterület: digitalizálás, tartalomfejlesztés, adatbázisok, internetes oldalak
E-mail: konkoly@foruminst.sk

KÖRÖS Zoltán Mgr. (1982)

Beosztás: levéltáros
Szakterület: levéltár, oral history
E-mail: zolo.koros@gmail.com

LAMPL Zsuzsanna PhD. PhD, Doc. (1959)

Beosztás: Szociológiai és Demográfiai Részleg – Igazgató, szociológus,
Szakterület: Nemzeti identitás, kulturális fogyasztás, munkaerőpiac, vállalkozók, egészségvédő és egészségkárosító tényezők
E-mail: moki.lampl@gmail.com

LELKES Gábor PhD (1973)

Beosztás: Programkoordinátor, terület- és településfejlesztési szakértő, kutató
Szakterület: Határmenti kapcsolatok, gazdasági folyamatok elemzése, terület- és településfejlesztő geográfus
E-mail: gaborlelkes@yahoo.co.uk

LISZKA József PhD, Dr. hab. (1956)

Beosztás: Etnológiai Központ – Igazgató, etnológus
Szakterület: Európai etnológia, szakrális néprajz, interetnikus kapcsolatok, szövegfolklorisztika
E-mail: liszkajozsef@azet.sk

NAGY Myrtil Mgr. (1970)

Beosztás: Tréner, konzultáns, projektmenedzser
Szakterület: Néprajz, folklór, civil szektor, képzések
E-mail: nagy@forumic.sk

OROSZ Örs Mgr. (1985)

Beosztás: tudományos munkatárs,
Szakterület: dokumentáció
E-mail: dunamocs@gmail.com

ÖLLÖS László PhD, Dr. hab (1957)

Beosztás: A Fórum Intézet elnöke, politológus
Szakterület: Politológia, emberi jogok, politikai filozófia,
E-mail: ollos@foruminst.sk

POPÉLY Árpád PhD (1970)

Beosztás: Történész
Szakterület: A (cseh)szlovákiai magyar kisebbség második világháború utáni története, kitelepítések,
E-mail: poparpad@gmail.hu

SIMON Attila PhD, Dr. hab (1966)

Beosztás: igazgató, történész
Szakterület: A két világháború közötti Csehszlovákia és a szlovákiai magyarok története
E-mail: simon@foruminst.sk

TÓTH Károly Mgr. (1959)

Beosztás: az igazgatótanács elnöke
Szakterület: Szlovákiai magyar intézményrendszer, tudományos szervezés
E-mail: toth@foruminst.sk

VÉGH László PhD. (1949)

Beosztás: Bibliotheca Hungarica és a Szlovákiai Magyar Levéltár – Igazgató, szociológus
Szakterület: Szociológia, könyvtárak, levéltár, politológia, tudományos szervezés
E-mail: vegh@foruminst.sk

Könyvtárosok, dokumentátorok, fordítók

HARASZTI Ildikó Mgr. (1962)

Beosztás: projektmenedzser
Szakterület: Műfordítás (angol, orosz és szlovák nyelv),
kiadványszerkesztés, projektmenedzsment
E-mail: haraszi@foruminst.sk

RONCZ Melinda Mgr. (1986)

Beosztás: adatfeldolgozó - tájékoztató könyvtáros,
dokumentátor,
Szakterület: pedagógia, magyar nyelv és irodalom,
történelem
E-mail: roncz@foruminst.sk

SEBŐ Beáta Mgr. (1975)

Beosztás: Könyvtáros, dokumentátor
Szakterület: művelődésszervezés, bibliográfiák,
adattfeldolgozás
E-mail: bibliohungarica@gmail.com

VERMES Annamária Mgr. (1980)

Beosztás: Adattfeldolgozó – tájékoztató könyvtáros,
dokumentátor, nyelvi szerkesztő
Szakterület: Pedagógia, német nyelv és irodalom, magyar
nyelv és irodalom, gépírás, nyelvoktatás
E-mail: veggha@foruminst.sk

Adminisztráció

HORVÁTH Malvin (1959)

Beosztás: Könyvelő, adminisztrátor
Szakterület: Könyvelés, szervezés
E-mail: malvin@foruminst.sk

KARDOSOVÁ Eubomíra (1972)

Beosztás: könyvelő, asszisztens, nyelvi lektor
Szakterület: könyvelő, adminisztratív feladatok, nyelvi
szerkesztés, fordítás
E-mail: kardosova@foruminst.sk

LELOVICS Krisztina mérnök (1976)

Beosztás: Főkönyvelő
Szakterület: Könyvelés, adótanácsadás
E-mail: lelovicsk@foruminst.sk

SZARKA Krisztina Mgr. (1976)

Beosztás: Titkárságvezető
Szakterület: Személyzeti és gazdasági adminisztráció,
könyvelés
E-mail: szarka@foruminst.sk

Külső munkatársak, önkéntesek

Mgr. **GECSE Annabella** PhD (1972)

Szakterület: néprajz, muzeológia
E-mail: gecsea72@gmail.com

BOLEMANT Lilla PhD (1964)

Szakterület: gender, fordítás
E-mail: liliana.bolemant@gmail.com

JUHÁSZ R. József (1963)

Szakterület: tördelés, nyomdai előkészítés
E-mail: juhaszrokko@stonline.sk

KELEMEN Zsófia Mgr. (1987)

Szakterület: Szociológia
E-mail: ollos.zsofia@gmail.com

MRVA Marianna Mgr. (1987)

Szakterület: Szociológia
E-mail: mrva.marianna@gmail.com

Bendíkné SZABÓ Márta (1952)

Szakterület: szakrális kisémlékek dokumentálása
E-mail: b.szabo.marta@gmail.com

SZILVÁSSY Tímea Mgr. (1988)

Szakterület: Szociológia
E-mail: timea.szilvassy@gmail.com

VIGA Gyula Dr. hab., PhD, MTA doktora (1952)

Szakterület: etnográfia, muzeológia
E-mail: vigagyula@gmail.com

Kérdőbiztosok: 45–50 fő

Kutatási programok

Az 1. világháború mindennapjai a háttérországban. Adalékok „A Kárpáti falvak újjáépítése” címmel meghirdetett országos jótékonysági mozgalomhoz

Programvezető: L. Juhász Ilona

E történeti-néprajzi szempontú kutatás célja, hogy feltárja, miképpen valósult meg ezen a területen a gyakorlatban a kárpáti hadműveletek során északkelet Magyarországon elpusztított falvak újjáépítése érdekében meghirdetett „Kárpáti falvak újjáépítése c. országos akció. Mivel a nagy időtávlat miatt a témával kapcsolatban már nem volt lehetőség az eseményeket átélő adatközlők megszólaltatására, ezért a kutatás során a korabeli sajtóban megjelent különféle műfajú cikkek, hírek segítségével próbáltuk meg rekonstruálni az eseményeket, hogy képet kapjunk, milyen szerepe volt a lakosságnak, s a különféle politikai és társadalmi szervezeteknek enne az akciónak a megvalósításában.

A kutatási eredményeket összegző tanulmány megjelenése 2016-ban várható.

Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc (cseh)szlovákiai recepciója

Programvezető: Bukovszky László,

Munkatársak: Bukovszky László, Popély Árpád, Simon Attila

A kutatás alapvető célja az 1956-os forradalom csehszlovákiai recepciójának az eddiginél mélyebb feltárása. A kutatás súlypontját a témával kapcsolatos primér források begyűjtése jelenti, amelyekből 2016-ban egy digitális szöveggyűjteményt kívánunk összeállítani.

A kutatás kiterjed a téma csehszlovák illetve szlovákiai magyar vonatkozásainak a vizsgálatára is. A kutatás elsődleges helyszíneit a pozsonyi és prágai levéltárak mellett a járási levéltárak jelentik.

A kutatás rész céljai:

- azoknak a történések az összegzése, amelyeket a csehszlovák pártvezetés, a honvédség, a határőrség és a belügyi szervek léptettek életbe 1956. október 23-a után elsősorban Szlovákia területén.
- a forradalom alatt – különböző okok miatt – Csehszlovákiába átmenekült magyarországi személyek sorsának feltárása
- az eddig még kevésbé dokumentált és feltárt egyéni és csoportos ellenállási formáknak a feltárása
- az 1956-os forradalommal kapcsolatos csehszlovák propaganda feltárása és dokumentálása
- a csehszlovák pártállamnak a kádári rendszer kiépítéséhez nyújtott segítségének a feltárása
- a szlovákiai magyar lakosság egyéni kiállásának, de egyben a hatalommal való kollaborációjának az eddiginél teljesebb feltárása

A jelen kutatás 2016-ban is folytatódik, s várható eredménye a Szlovákia és az 1956-os magyar forradalom munkacímű többszerzős monográfia, lesz, amely előreláthatólag 2016 októberében lát napvilágot.

Az 1965-ös árvíz bibliográfiájának összeállítása

Programvezető: Végh László

Munkatársak: Sebő Bugár Beáta, Roncz Melinda

A Bibliotheca Hungarica elsődleges feladatának tekinti a szlovákiai helytörténeti munkák gyűjtését és archiválását. Ezen gyűjtemény adatainak feldolgozása és bibliográfiában történő közzététele elősegítheti kutatóink tájékozódását a gyorsan gyarapodó helytörténeti irodalomban.

A szlovákiai magyarokat sújtó természeti katasztrófák közül kétségkívül az 1965-ös dunai árvíz volt a legnagyobb. Az 50 éve bekövetkezett szörnyű tragédia évfordulójára való tekintettel, az előző évek tapasztalatai alapján számítottunk a kutatók fokozott érdeklődésére.

A felmerülő igények alapján az év elején sor kerül a Bibliotheca Hungarica állományának módszeres vizsgálatára, különös tekintettel a korabeli regionális sajtó állományunkban meglévő évfolyamainak tanulmányozására a témával kapcsolatban. A könyvtár állománya alapján összeállítottuk a 1965-ös árvízről szóló írások bibliográfiájának. Az

egyres monográfiák, tanulmánykötetek, könyvekben szereplő egyéb írások bibliográfiai adatai tartalmazzák a könyvtári jelzetet is.

A gyűjtőmunka kiterjedt az intézet könyvtárában megtalálható valamennyi periodikumra. A bibliográfia mellékleteként mappába gyűjtöttük a folyóiratokban szerepelt cikkek fénymásolatát is. Az elkészült bibliográfia és a melléklet a Bibliotheca Hungaricában hozzáférhető.

A projekt során az Adatbank felületén található Biblionetes könyvtárba felkerült a Víz, víz, víz c. kötet digitalizálva, melynek online elérhetősége:

<http://185.28.144.11:7080/jadox/portal/displayImage.psm?docID=104&qdcId=22&filter=%22V%C3%ADz%2C+v%C3%ADz%2C+v%C3%ADz%22&libraryId=-1&limit=10&offset=1&origOffset=4&schemaId=0&resultType=0&site=browse>.

Figyelemmel követtük a napi sajtót, valamint a közösségi portálokat az évfordulós előkészületekkel kapcsolatban. Az Intézet facebook-oldalán az általunk összeállított bibliográfiát alapul véve megemlékeztünk az 1965-ös árvízi tragédiáról a fotótárunkba 2015-ben bekerült fotók, illetve a cikkbibliográfiában összegyűjtött korabeli újságcikkek segítségével.

Aktuális közérdekű kérdések 2015-ben

Programvezető: Lampl Zsuzsanna

A program rövid jellemzése:

A felmérés célcsoportját a Dél-Szlovákiában élő 18 éven felüli magyarok képezték. Az

1 000 fős minta nem, kor, iskolai végzettség, településtípus és a magyarok járásonkénti részaránya szerint volt reprezentatív. A lekérdezés időpontja: 2015. április 1. – április 15.

Az említett jellemzők szerint reprezentatív lakossági felmérés Dél-Szlovákia 16 járásának 60 településén, valamint Pozsony és Kassa városában zajlott.

Fő témák: általános, nemzeti és politikai értékrend, nemzetiség - deklarált identitás, családi és nyilvános nyelvhasználat, az iskolaválasztás és annak indokai, a személyes élet egyes területeivel való elégedettség, a társadalmi élet egyes területeivel való elégedettség, a személyes és a közösségre irányuló jövőkép, érdeklődés a közéleti kérdések iránt, hírforrások preferenciája, a politika egésze és a politikusok iránti bizalom, választási hajlandóság, pártpreferenciák, választói magatartás.

Az elsődleges eredmények ismertetésére 2015. május 25.-én Zsigárdon került sor. Az eredmények feldolgozása és hasznosítása folyamatban van.

Kapcsolódó publikációk:

Lampl Zsuzsanna: A szlovákiai magyarok nemzeti identitásának néhány vetülete korcsoportos megközelítésben. *Fórum Társadalomtudományi Szemle*, 2015/3, 3-23. p.

Lampl Zsuzsanna: Mi aggaszt bennünket? *Új Szó*, 2015. július 31.

A Bibliotheca Hungarica fotóarchívumának rendszerezése

Programvezető: Végh László

Munkatársak: Roncz Melinda, Sebő Bugár Beáta, Szamák Mihály

A Bibliotheca Hungarica fotóarchívumában több ezer fénykép található a szlovákiai magyar fotográfusok munkáiból (Prandl Sándor, Gyökeres György, Méry Gábor, Prikler László, Tóthpál Gyula, Somogyi Tibor, Kontár Gyula, M. Nagy László, Könözi István, Dömötör Ede, Fogas Ferenc). Ezek a felvételek gazdagon illusztrálják a szlovákiai magyarok társadalmi, kulturális életét. A rendszerezés főleg a fénykép negatívok jegyzékbe vétele, tematikai csoportosítása, az egyes fényképek beazonosítása (a fénykép készítésének helyszíne, időpontja, résztvevők). A meglévő listákat folyamatosan bővítjük, pontosítjuk.

A (cseh)szlovákiai magyarok lexikona 1918-tól napjainkig – digitális, internetes

Programvezető: Tóth Károly

Résztvevők: Konkoly László, Sebő Bugár Beáta, Roncz Melinda, Kulcsár Mária

Ütemterv: 2015. 1. 1. – 2015. 12. 31.

A lexikon a magyar lakta települések, szlovákiai magyar személyiségek, intézmények, civil szervezetek, történelem, néprajz, közigazgatási és földrajzi egységek, szellemi és tárgyi emlékek szócikkeit tartalmazza 1918-tól napjainkig.

Teljesítések: A 2014-es év novemberében megjelent a (cseh)szlovákiai magyarok lexikona könyv formában is, és újra frissítve lett az internetes verziója. A publikált lexikontól eltérően több szócikket és illusztrációs képet tartalmaz, valamint frissítve lettek az adatok is.

2015-ben 534 új szócikk került a lexikonba és folyamatosan javításokra, pontosításokra került sor. Ugyanígy az új elhalálozási dátumok is bekerültek a már létező szócikkekbe. Képanyaggal is gazdagítottuk.

A frissítés folytatódik a 2016-os évben is.

A CSEMADOK levéltárának feldolgozása (1949–1960)

Programvezető: Végh László

Munkatárs: Körös Zoltán

A 2015-ös évben is folytattuk a CSEMADOK levéltárának feldolgozását. Az idén az 1949 - 1960 időszak helyi, járási és kerületi titkárságok dokumentumait dolgoztuk fel. Mivel az iratanyagnak ez a része erősen rendezetlen állapotban került a levéltárba (iratkötegek formájában), a végleges rendezésére (a dokumentumok helyi, járási és kerületi titkárságokra osztása és rendezése) csak az egyes iratkötegek átnézése és feldolgozása (kronológiai rendezés, regeszták készítése) után került sor.

Az emlékezés és emlékeztetés helyei

Programvezető: L. Juhász Ilona

E hosszabb távú kutatás célja a Duna két oldalán fekvő két város: Révkomárom (Szlovákia) és Dél-Komárom (Magyarország) területén található emlékjelek számbavétele, állításuk körülményei, történetük és a hozzájuk fűződő rítusok vizsgálata az impériumváltások és a társadalmi és politikai változások tükrében. A vizsgálat célja továbbá, hogy megállapítsa, miben nyilvánulnak meg a különbségek a Duna két oldalán, s milyen szerepet töltenek be a két város társadalmi, kulturális és politikai életében. Melyek azok az objektumok, amelyeket a lakosság jobban, illetve kevésbé preferál, s melyek azok, amelyek nem kerültek be a város lakóinak köztudatába. A kutatás során többek között ebben az évben is figyelemmel kísértük e két városban megvalósult, a különféle emlékjelekhez kötődő rendezvényeket, s dokumentáltuk az ezekhez kapcsolódó sajtóvisszhangokat is. A vizsgálat eredményeit összegző monográfia kéziratának elkészítése 2017 végére várható.

Kapcsolódó publikációk:

1. *Örök mentő. A holokauszt emlékjelei Dél-Szlovákiában.* Dunaszerdahely: Vámbéry Polgári Társulás 2015, 198 p.
2. Szakrális kisemlékek mint a két világháború emlékjelei Dél-Szlovákiában. In *Musaeum Hungaricum 5. A szlovákiai magyarság tárgyi emlékei és ezek múzeumi dokumentációja című konferencia tanulmánykötete.* Danter Izabella szerk. Boldogfa: Mátyusföldi Muzeológiai Társaság 2014, 115–124. p.
3. Malé sakrálné objekty vo funkcii pamätníkov prvej a druhej svetovej vojny na južnom Slovensku. In *Musaeum Hungaricum 5. Zborník príspevkov konferencie Musaeum Hungaricum. Hmotné pamiatky maďarského etnika na Slovensku a ich múzejná dokumentácia.* Zost. Izabela Danterová. Boldog: Muzeologická spoločnosť na Matúšovej zemi 2014, 117–125. p.

Az európai identitás

Kutatásvezető: Öllös László

A program azt vizsgálja, hogy vajon lehetséges-e olyan közös identitás megalkotása az Európai Unión belül, amelyik hatékony, a homogén nemzetállamoknál hatékonyabb politikai közösséggé tehetné az EU-t. A vizsgálat 2014-ben kitért a jelenlegi válság okaira, a felvilágosodás kapcsán kialakult modern nemzeti identitásra, a korábban domináns

vallásira, valamint persze az új lehetséges komponenseire. Az idei vizsgálat elsősorban arra terjedt ki, hogy ha a nemzet kérdésében nem létezik egyetemes emberi mérce, akkor megszületik a nemzeti relativizmus. Az egyetemes értékrend hiányában mindenki saját nemzetének az általa vélt céljai és érdekei alapján értékelheti a világot. Mivel pedig az értékelések eltérőek és gyakran egymást kizáróak – még hozzá nemcsak a nemzetek között, hanem az egyes nemzeteken belül is -- a konfliktus közöttük ugyancsak valószínű. A nacionális relativizmus révén a nemzetek közti viszony a potenciális harc állapotába jut. Ennek tudatában az egyes nemzeti identitásokban megjelenik a fenyegetettség tudata. A másik nemzet aktuális veszéllyé, de legalábbis potenciális veszéllyé válik.

A Hét digitalizálása

Programvezető: Végh László

Résztvevők: Orosz Őrs, Konkoly László, Szamák Mihály, Arcanum kft.

Ütemterv: 2015. 1. 1. – 2015. 12. 31.

A projektum fő célja digitalizálni a Hét kulturális hetilap összes megjelent számát a kezdetektől a megszűnéséig (1957 – 1996).

A Hét digitalizálását az Arcanum kft., a szövegfelismerést pedig a Fórum Kisebbségkutató Intézet végezte el. A 2015-ös év felére elkészült a teljes digitalizált anyag, a tartalomjegyzék összeállítása is és felkerült az Adatbank honlapjára. Az 1957-1996 közötti időszakban A Hét-nek összesen 1947 száma közel 47.000 oldalon.

Könyvtártörténeti források összegyűjtése az 1880-1930 közötti időszakról

Programvezető: Végh László

Munkatársak: Roncz Melinda, Sebő Bugár Beáta

Hosszú távú kutatási terv, amely a szlovákiai magyarok 1918-2018 közötti történetének átfogó feldolgozásához készít alapanyagot. Az intézménytörténeti adatok közül első lépésként a könyvtárak és könyvgyűjtemények alakulását veszi számba a századforduló idején, különös tekintettel a Trianon utáni változásokra.

A kutatás célja a forrásanyagok összegyűjtése és feltérképezése. Sorra vennénk az 1880-tól Magyarország területén lévő könyvtárak alakulását, főleg a mai Szlovákia területén találhatóakra.

A Bibliotheca Hungarica könyvtárban több olyan kötet szerepel, amelyek korábban más könyvtárban, gyűjteményben voltak nyilvántartva. Illusztrációként bemutatjuk, hogyan változtak az idők során az egyes könyvekben található könyvtári pecsétek.

Források:

- Borovszky-féle vármegye monográfiák kötetei;
- Magyarország köz- és magánkönyvtárai 1885-ben. Szerk. György Aladár, Bp. 1886;
- Magyar Minerva. A magyarországi múzeumok és könyvtárak címkönyve. IV. évf. 1904-1911, Bp. 1912.
- Magyar Minerva. A magyarországi múzeumok és könyvtárak címkönyve. V. évf. 1912-1913, Bp. 1915.

Támogatás híján a projekt során csupán az anyaggyűjtés valósulhatott meg.

A második világháború utáni időszak szlovákiai magyar és magyarországi tankönyvei néprajzi vonatkozásainak összehasonlító vizsgálata

Programvezető: Liszka József

Kivitelező: Liszka József

Ütemterv: 2015. 1. 9. – 2015. 2. 11. Kutatás az OSZK-ban és az Országos Pedagógiai Könyvtárban (Bp.)
2015. 4. 1. – 2015. 6. 30. A Bibliotheca Hungarica anyagának az áttekintése

A magyar nyelvterület népi kultúrája nyilvánvalóan mind vertikálisan (társadalmi rétegekre, csoportokra bonthatóan), mind horizontálisan (kisebb-nagyobb földrajzi, táji egységeket alkotva) a maga tagoltságában is bemutatható. Ez a tagoltság az első világháborút követő területi átrendeződések nyomán tovább bonyolódott. A nyelvészek ezt a folyamatot szétfejlődésnek nevezik. Hasonló szétfejlődésről az utódállamok magyarsága kultúrája vonatkozásában általában is beszélhetünk. Nyilvánvaló, hogy ennek a szétfejlődésnek egyik legfontosabb indikátora,

mozgatórugója az iskolai oktatás lehetett. Főleg az identitást is érintő tantárgyak (irodalom, anyanyelv, történelem, honismeret, földrajz, ének-zene stb.), illetve a praktikus ismereteket nyújtóak (mezőgazdasági, kézművességi, háztartási stb. alapismeretek) anyaga, illetve annak egy része, a prezentálás szemléletmódja jelenthetett olyan különbségeket a szlovákiai magyar és a magyarországi oktatásban, amelyek kihatással voltak / lehetettek az egész mindennapi életre is (ezeket a vonatkozásokat nevezem most néprajzi vonatkozásoknak). Jelen projektum célja egy mélyfúrás-jellegű kutatás elvégzése volt, elsősorban a Bibliotheca Hungarica és a budapesti könyvtárak (főleg az Országos Széchényi Könyvtár és az Országos pedagógiai Könyvtár) állományaira támaszkodva. A 2014-ben megkezdett kutatás folytatásaként (akkor az 1918–1945 közötti tankönyvek szelektált áttekintésére került sor) a mostani cél az volt, hogy legalább bizonyos időbeli metszetekben (az 1950-es, az 1970-es, az 1990-es évek tankönyvei) megvizsgáljam a magyar tankönyvek (elsősorban olvasó, irodalom, történelem és honismeret könyvek) néprajzi vonatkozásait a Szlovákiában és Magyarországon használatban levők viszonylatában.

A kutatás részeredményei folyamatosan épülnek be különféle tanulmányokba (így egy, a népmese a szóbeliségben és a tankönyvekben problematikáját taglaló, 2016-ban elkészülő dolgozatba), továbbá a 2018 tájékára tervezett, a szlovákiai magyarok mindennapi kultúráját 100 év aspektusából bemutatandó monográfiába.

Mindennapok Tudománya (videósorozat)

Programvezető: Laczkó Sándor

Résztevők: Tóth Károly, Csambal Tamás, Nagy Myrtil, Szamák Mihály, Tokár Géza

Partnerek: Prestige s.r.o., Sine Metu PT

Ütemterv: 2015. 1. 1. – 2015. 12. 1.

2015-ben hat, átlagban 33 perces interjú forgatott le a részleg, amelynek célja a tudományos élet és a szlovákiai magyar tudományosság népszerűsítése volt. Az első évad moderátora Nagy Myrtil, egy részben pedig Tokár Géza volt. Kronológiai sorrendben a köv. tudományos munkatársakkal beszélgettek: Kőrös Zoltán, Ronz Melinda és Sebő Beáta, Öllös László, Szamák Mihály, Popély Árpád, Bukovszky László. Minden felvétel három kameraállásban és külön rögzített hangsávval készült, Full HD, 1080p, 24 fps formátumban, .h264 kodek használatával. Az hat interjú összidőterjedelme 201 perc. Az interjúk 2015 őszén kerültek publikálásra az intézet YouTube csatornáján és honlapján valamint a legnagyobb felvidéki hírportálon is.

A Mindszenty-per csehszlovákiai vonatkozásainak a feltárása

Programvezető: Bukovszky László

Kivitelező: Bukovszky László

A jelen kutatás célja feltárni és értékelni a szlovákiai magyar kisebbség legnagyobb ellenállási formájának a Csehszlovákia Magyar Demokratikus Népi Szövetségnek a történetét. (Kiemelve a perben érintettek személyes és csoportos kiállításának fontosságát és példaértékét, melyen keresztül dokumentálni lehet, hogy a koncepció per kapcsán a megtorlás mekkora negatív hatással bírt a szlovákiai magyar kisebbségre). Ezenkívül feltárni a csoport kapcsolatát Mindszenty Józseffel, s azt hogyan működött együtt csehszlovák és magyar pártállam a Mindszenty-per kapcsán. Ez egyaránt jelenti annak dokumentálását, hogyan segített Csehszlovákia a Mindszenty elleni hadjáratban, de annak a megvilágítását is, hogyan segítettek a magyar pártállami szervek a szlovákiai magyarok elleni eljárás lefolytatásában. A projekt része ezen kívül a téma forrásainak digitalizálása és hozzáférhetővé tétele és a kutatás eredményeinek egy monográfiába való összegezése.

A projekt lezárását követően a munka tovább folytatódhat, amelynek a célja egy a téma forrásaiból összeállított digitális forrásgyűjtemény összeállítása. A kutatás eredményei a téma további tudományos feltárásának jó kiindulási alapját jelenthetik, s hozzájárulhatnak nem csupán a kommunista diktatúrák működésének, a Rákosi-rendszer és a határon túli magyarság viszonyának jobb megismeréséhez is.

Népszámlálási és települési adatok internetes feldolgozása 1880-tól 2011-ig

Programvezető: Konkoly László

Résztevők: Laczkó Sándor

Ütemterv: 2015. 1. 1. – 2015. 12. 31.

A kutatás fő célja egy olyan településszintű adatbázis létrehozása és mindenki számára áttekinthető webes felület kialakítása, amely tartalmazza a mai Szlovákia területén 1880 és 2011 között létező összes település népesedési, nemzetiségi adatait, illetve amely segítségével végigkövethetők a szlovákiai települések közigazgatási demográfiai változásai. Egy helyen található majd továbbá a településre vonatkozó alapadatokat és az adatbankban található településhez kapcsolódó egyéb információkat (rendezvényeket, lexikon szócikkeket, intézményeket, stb....). A kutatás eredményeképpen egy olyan egyedülálló adatbázis jön létre, amelynek további demográfiai, történelmi, társadalmi kutatások fontos forrásbázisa lehet.

Teljesítések: A 2013-as években sikerült begyűjteni és begépelni néhány kivételével az összes népszámlálási adatsort, valamint elkezdődött egy olyan referens településtábla összeállítása, amely tartalmazza az önálló közigazgatási egységként valaha létezett összes települést és a települések közigazgatási változásait is. Ez a legfontosabb kiindulási pont ahhoz, hogy az egyes népszámlálási adattáblákból hozzá lehessen rendelni és kapcsolni a települési adatsorokat a megfelelő településekhez.

A 2014-es évben folytatódott a referens településtábla kialakítása. Jelenleg 3899 elemet tartalmaz, amely az összes népszámlálási tábla ellenőrzése után már véglegesnek mondható. Az 1880-es és 1900-as népszámlálási adattáblákon kívül már minden más esetben megtörtént a referens településekkel való párosítás/kapcsolódás is. A 2014-es évben megvalósult a 479 szlovákiai magyar községek alapadatainak a feldolgozása is. Az internetes adatbázis megtalálható a Szlovákiai Magyar Adatbank honlapján **Tudástár/Intézmények/Községi hivatalok** menüpont alatt a következő címe: <http://adatbank.sk/intezmenyek/kozsegi-hivatalok/>. Az adatbázis tartalmazza a települések elérhetőségi adatait és címerét.

A 2015-ös évben befejeződött az összes rendelkezésre álló népszámlálási adatsor feldolgozása és a referens településtábla összeállítása. Ez jelenleg 4003 települést és a hozzá tartozó adatokat tartalmazza. A <http://telepulesek.adatbank.sk> címen sikerült elindítani az adatbázis internetes verzióját is, ahol egy intuitív, felhasználóbarát felületen keresztül érhetik el a település elhelyezkedését, alapadatait, a lexikonos szócikket és településekre vonatkozó összes népszámlálási adatot, valamint a települések közigazgatási változását is 1880-tól egészen napjainkig.

Oral history - II. világháború

Programvezető: Kőrös Zoltán

Az idei projekt azokkal az oral history kutatásokkal függ össze, amiket a Fórum intézet az elmúlt években végzett. Elsősorban 1935 előtti születésű személyekkel folytattunk interjúkat, mivel az ő generációjuk tud legtöbbet arról a nehéz másfél évtizedről, amit az első bécsi döntés és Klement Gottwald határoz be, mivel a visszaemlékezők e csoportja évről évre fogyóban van, őket a legfontosabb kérdezni. Az oral history segítségével harminc olyan visszaemlékezőt kerestünk fel, hogy emlékezzenek a huszadik század közepére. A középpontban lévő 2. világháború témáján kívül a beszélgetéseink alatt a Horthyi korszakkal, a hontalanság éveivel és a kommunista diktatúra első éveivel is foglalkoztunk. A kutatásunk alatt nem szigorúan az említett másfél évtizeddel foglalkoztunk, de az eseményekben gazda, turbulens 1938 – 1953 korszak adta a legtöbb témát, említünk csak néhányat: az első bécsi döntés és következményei, Horthy rendszer éveit Felvidéken, nemzetiségi kérdés és nacionalizmus, holokauszt, ifjúsági szervezetek, elsősorban a leventék, a háború hatása a hátszagra, nyilas diktatúra, a front átvonulása és az azt követő változások, háború utáni repressziók, a magyar kérdés Csehszlovákiában 1945 és 1948 között, kommunista hatalomátvétel 1948-ban és az az utáni változások, kollektivizáció stb.

A projekt második részében tíz olyan személyt forgattunk kamerára, akik részt vettek a második világháborúban, illetve hadifogságba kerültek. A visszazemlékezőket 2015 májusában és júniusában forgattuk le, összesen hat forgatási nap alatt. A következő személyekkel készítettünk interjúkat: Kosztolányi Gáspár, Sulci József, Kovács Ferenc, Prohászka Marcell, Patasi Zoltán, Rácz Jenő, Merva Arnold, Horváth József, Hučko Károly, László Béla.

kapcsolódó publikációk

Kőrös Zoltán: *Muszkaföldön. Felvidékiek visszaemlékezései a szovjet hadifogságra.* /Elbeszélrt történelem 3./ Történelemtanárok Társulata - Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja, 2015, 304 p., ISBN 978-80-89249-81-7

Az országzászló mozgalom a mai Szlovákia magyarlakta vidékein az 1938-as visszacsatolás után

Programvezető: L. Juhász Ilona
Kivitelező: L. Juhász Ilona

A kutatás célja annak feltárása volt, hogyan bontakozott ki a Magyarországon 1925-ben meghirdetett országzászlómozgalom a mai Szlovákia területén az 1938-as visszacsatolást követően. A Fórum Kisebbségkutató Intézet komáromi Etnológiai Központja kiadásában megjelent, a két világháború emlékjeleit bemutató kötetben (L. Juhász Ilona: *Neveitek e márványlapon... A háború jelei*. Somorja, 2010) már érintettük a témát, mégpedig a világháborús emlékjelként is állított országzászlós emlékművek kapcsán. Ezúttal a maga komplexitásában vizsgáltuk meg ezt a jelenséget, mint például az állítás körülményei, felavatási ünnepségek, az országzászlós emlékművekhez kapcsolódó kultusz, alkalmi versek stb. Az eredményeket 2016-ban egy tanulmányban adjuk közre, illetve a 2018-ra tervezett, a szlovákiai magyarok mindennapi kultúrájának változásait bemutató monografikus kötetbe kívánjuk beépíteni.

A rendkívüli népszámlálás Szlovákiában 1938 decemberében és a magyar kisebbség

Programvezető: Popély Árpád

A kutatás célja az 1938. szilveszterén lebonyolított szlovákiai rendkívüli népszámlálás történetének, vagyis előzményeinek, lebonyolításának, az ország egyes nemzetiségei, főleg a szlovákiai magyarság általi fogadtatásának, végül pedig nemzetiségi adatsorainak a feltárása és feldolgozása volt. A szakirodalom a kérdéssel mindeközéig nem foglalkozott, s meglehetősen kevés a témára vonatkozó levéltári forrás is, kutatásainkat ezért elsősorban a korabeli (főleg a szlovák, a szlovákiai magyar, német és ruszin, valamint a magyarországi és csehországi) sajtóanyagra alapoztuk. A nemzetiségi sajtó főleg a népszámlálás nemzetiségek általi fogadtatásának kérdésében nyújtott számos hasznos információt. A levéltári kutatás egyik legjelentősebb eredménye, hogy a korabeli szlovák kormány elnökségi hivatalának a pozsonyi Szlovák Nemzeti Levéltárban elhelyezett iratai között sikerült fellelni a népszámlálás korábban ismeretlen járási és települési szintű nemzetiségi adatsorait. A kutatás eredményeit és nemzetiségi adatsorait, az 1940. évi szlovákiai rendes népszámlálásról tervezett kutatás eredményeivel együtt, az elkövetkező években tervezzük közreadni.

Szlovákia településeinek etnikai és felekezeti statisztikája (1880–2011)

Programvezető: Gyurgyík László
A program rövid jellemzése:

A projekt célja Szlovákiai lakosságának (települések szerinti) etnikai és felekezeti adatainak összegyűjtése, rendezése az 1880 és 2011 közötti népszámlálások népszámlálási adatai alapján Szlovákia lakosságának etnika és felekezeti összetételéről település szerinti bontásban az 1880 és 2011 között mintegy 10 évenként megtartott népszámlálások tájékoztatnak. Az egyes időszakokban a censusok különböző módszerek szerint történtek, bizonyos időszakokban más-más államok fennhatósága alá tartoztak. A feldolgozás eredményeként egy többkötetes publikáció készül, mely községsorosan tartalmazza a 2011. évi településszerkezet szerint az egyes települések etnikai és felekezeti statisztikai adatait.

Kapcsolódó publikációk:

Gyurgyík László: A 2011. évi népszámlálás lakossági mikroadatai. Fórum Társadalomtudományi Szemle, 2015/3. 123-125. p.

A szlovákiai magyarság demográfiai, település, és társadalomszerkezetének komplex elemzése a 2011. évi népszámlálás adatai alapján.

Programvezető: Gyurgyík László

A program rövid jellemzése:

A kutatás célja a szlovákiai magyarok demográfiai, település és társadalomszerkezeti változásainak a vizsgálata a 2011. évi népszámlálási adatok alapján a 2001. évi adatokkal, illetve az országos adatokkal egybevetve.

A vizsgálat szempontjából kedvező fordulatot jelentett a 2011. évi népszámlálás lakossági mikroadatainak a közzététele, melyek alapján a korábbi évtizedekhez viszonyítva sokkal árnyaltabb módon vizsgálhatók a Szlovákia lakosságának, illetve az egyes nemzetiségek szerkezeti változásai. Külön feladatott jelentett a népszámlálási adatok vizsgálatánál az ismeretlenek magas számának illetve arányának értelmezése.

Szlovákiai magyar helytörténeti irodalom bibliográfiája 1990-től napjainkig

Programvezető: Végh László
Munkatársak: Roncz Melinda, Sebő Bugár Beáta

A Bibliotheca Hungarica elsődleges feladatának tekinti a szlovákiai helytörténeti munkák gyűjtését és archiválását. Ezen gyűjtemény adatainak feldolgozása és bibliográfiában történő közzététele elősegítheti kutatóink tájékozódását a gyorsan gyarapodó helytörténeti irodalomban. A rendszerváltás után számos jelentős és értékes munka jelent meg magánkiadásban is, ezek egy része szinte egyedül álló módon csak könyvtárunkban található meg Szlovákiában. A bibliográfia összeállításánál természetesen törekedni fogunk a helytörténeti irodalom könyvtárunkból hiányzó kötetek feldolgozására is, minél teljesebb képet alakítva ki.

A 2014-ben elkészült bibliográfia az 1990-2000 közötti időszakot öleli fel. Ebben az évben megkezdjük az adatbázis kiegészítését 2001-től napjainkig (2015) megjelenő helytörténeti irodalomról szóló kiadványok adataival.

Személyi bibliográfiák aktualizálása

Programvezető: Végh László
Munkatársak: Roncz Melinda, Sebő Bugár Beáta

Szükségessé vált a közelmúltban megújult Szlovákiai Magyar Adatbank honlapján található személyi bibliográfiák aktualizálása. A tavalyi évben megszerkesztett Tözsér Árpád személyi bibliográfia struktúrájához hasonlóan szeretnénk átdolgozni, aktualizálni az előző években elkészített személyi bibliográfiákat a rendszergazda segítségével. Az oldalon szerepel: Arany A. László, Gyönyör József, Szalantai Rezső, Turczel Lajos, Vajkai Miklós, Zalabai Zsigmond.

Az év elején bővült Tözsér Árpád személyi bibliográfiája.

A társadalmi érintkezések helyei, alkalmi Dél-Szlovákiában. 3. szakasz: 1918-tól napjainkig

Programvezető: Liszka József

A hosszú távú projektum keretében, annak 3. szakaszaként az elmúlt évben egyrészt a tér és idő szakralizációja 1918-tól napjainkig (Bendík Márta, Gecse Annabella, Liszka József), illetve az átmeneti rítusok, naptári és társadalmi ünnepek 1945-től napjainkig (Bendík Márta, L. Juhász Ilona, Viga Gyula), valamint a építkezés, lakásbelső változásai résztemák vizsgálata zajlott, nagyjából a mai Közép-Szlovákia déli részén, illetve Délkelet-Szlovákia területén. Ezek egyrészt könyv- és levéltári előmunkálatok (a budapesti Országos Széchényi Könyvtárban, a Néprajzi Múzeum Ethnológiai Adattárban, helyi, önkormányzati és egyházi archívumokban stb.), illetve terepkutatások voltak (főleg Százd, Ipolyvisk, Lontó, Palást, Velkenye, Rudna, Kispécs, Bély, Nagytárkány). A kutatások hangsúlyozottan figyelték az ún. népi és magas kultúra kapcsolódási pontjait, kölcsönhatásait, azokat a hatásokat, amelyek például a különféle ünnepeknek (az átmeneti rítusoknak, illetve főleg a különféle egyházi ünnepekhez, a különféle szakrális terekhez kapcsolódóaknak) a mindenkor hatalom részéről való befolyásoltságát jelenti. Hasonlóan fontos szempont volt az impériumváltások és a társadalmi berendezkedés változásai hatásainak rögzítése az egyes társadalmi csoportok kultúrájában, főleg ünnepeiben, a köztéri szimbólumok által is meghatározott térhasználatában, továbbá a „kitalált hagyomány”-szerű rendezvényeken.

Jelen kutatási témához (beleértve annak első két szakaszát is) kapcsolódó, 2015-ban megjelent publikációk:

L. Juhász Ilona: A karácsonyhoz kapcsolódó szokások, rítusok és emlékezetkultúra. *Eruditio–Educatio* 10, 2015/4, 5–14. p. ISSN 1336-8893

Liszka József: *Csodálatos szent Háromság...* A kislétföldi szakrális kisémlékek feliratai a Szentháromság-émlékek tükrében. *Fórum Társadalomtudományi Szemle* 17, 2015/3, 69–94. p. ISSN 1335-4361

Liszka József: Die Ikonographie der Allerheiligsten Dreifaltigkeit bei den sakralen Kleindenkmälern im slowakischen Teil der Kleinen Tiefebene. *Passauer Jahrbuch* 57 (2015), 203–218. p. ISSN 1862-3212

Liszka József: Von der Bühne zum Museum. Konstruktionsversuche einer ungarischen Volkskultur in der Slowakei. *Acta Ethnologica Danubiana* 17 (2015), 133–139. p. ISBN 978-80-89249-86-2

A kutatások során nyert ismeretekről nemzetközi konferenciákon is tartottunk előadásokat. Felsorolásukat lásd a *Rendezvények, konferenciárészvétel, előadások* c. alfejezetben

Új Élet – repertórium

Programvezető: Végh László

Munkatársak: Roncz Melinda, Sebő Bugár Beáta

A két világháború közötti időszak jelentős csehszlovákiai magyar katolikus sajtóterméke volt az Új Élet című társadalmi, világnézeti és kritikai folyóirat. 1932 és 1944 között évente 10-11 száma jelent meg Kassán. A hazai fiatal közírók közül például Esterházy Lujza, Ölvedi János, Czvang László, Hantos László, Janics Kálmán voltak a munkatársai. A lap szinte hiánytalanul megtalálható könyvtárunkban. Ennek az anyagnak a bibliográfiai feldolgozása jelentősen hozzájárulna a korszakkal foglalkozó kutatók munkájának megkönnyítéséhez. Ez évben szeretnénk a folyóirat hiányzó részeinek beszerzése után a megjelent cikkek repertóriumát összeállítani.

Az Országos Széchényi Könyvtártól beszereztük az állományunkból hiányzó számokat, majd formailag és tartalmilag feltártuk a folyóirat cikkeit. A tanulmányok és kisebb cikkek tárgyszavakkal ellátott bibliográfiai leírását megelőzi egy – a folyóirat történetét és szerkezetét leíró – előszó. Az elkészült repertórium több mint 2500 tételt tartalmaz, és a kutatók számára elérhető a Bibliotheca Hungaricában nyomtatva, illetve az Adatbank felületén online is.

Video History (videósorozat)

Programvezető: Laczkó Sándor

Résztevők: Kőrös Zoltán, Tóth Károly, Csambal Tamás, Szamák Mihály

Partnerek: Presstige s.r.o., Sine Metu PT

Ütemterv: 2015. 1. 1. – 2015. 12. 31.

A projektum keretén belül sikerült tíz darab több órás videó és hangfelvételt készítenünk azokkal a felvidéki emberekkel, akik a második világháborúban hadifogságba kerültek. 2015 tavaszán és nyarán hatszáz kilométert tettünk meg, hogy leforgassuk a tíz embert. Minden felvétel három kameraállásból készült, kettő az interjúalanyról, egy a moderátorról. A beszélgetésekről jó minőségű, elválasztott hangszavakat is készítettünk. Egy interjú (vágatlan) időtartalma átlagosan 120 perc, de rögzítettünk egy 250 percet meghaladó beszélgetést is. Minden felvétel Full HD, 1080p, 24 fps formátumban, .h264 kodek használatával készült. A beszélgetések már fel vannak dolgozva, átestek a nyers vágáson, a szerkesztői vágást követően alkalmasak lesznek a publikációra.

Könyvtárak, dokumentáció és archiválás

Bibliotheca Hungarica

Folyamatos működés, szolgáltatások – dokumentációs tevékenység

Programvezető: Végh László

Munkatársak: Roncz Melinda, Sebő Bugár Beáta

Partnerintézmények: Szlovákiai magyar kiadók

Kutatókönyvtár

Kapcsolattartás a szlovákiai kiadókkal, tankönyvek, évkönyvek beszerzése; kapcsolat fenntartása Szlovákia magyarlakta területeinek könyvtáraival és magyarországi könyvtárakkal (Országos Széchényi Könyvtár, Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár és Községi Tér, stb.).

A könyvtár gyűjtőkörébe tartozó Szlovákiában megjelenő magyar nyelvű kiadványok beszerzése és feldolgozása, valamint a kézikönyvtár elrendezése és számítógépes feldolgozása a Huntéka könyvtári program segítségével.

A dokumentációs tevékenységen kívül közhasznú információs szolgáltatás: számítógép-, szkener-és internethasználat, fénymásolási lehetőség kutatóink számára. Egyéni kérésre különböző irodalomjegyzékek, helytörténeti bibliográfiák, repertóriumok összeállítása.

A könyvtár a kutatók igényei szerint, személyesen, de akár e-mailen, telefonon, faxon is nyújt információt, küldi a kért dokumentumokat. Információkat szolgáltat a szlovákiai magyar, de a magyarországi, a határon túli magyarság ügyeivel foglalkozó intézményeinek is.

A könyvtár egyre gyarapodó részét képezi a különböző hagyatékokból hozzánk került könyvek csoportja. Ezek rendszerezése, témakörök, kiadók szerinti besorolása, majd adatainak számítógépes feldolgozása folyamatos munkát igényel.

A folyamatos helyhiány miatt 2015-ben a rendszerezés, a raktárkészlet átcsoportosítása volt a fő cél, amely keretében a Huntéka programban is kiegészítettük az egyes rekordokat. Ezzel együtt megvalósítjuk a már szükségessé vált leltárt is.

Januártól brigádos segítségével rendeztük a duplumraktárat. A banános dobozokban tárolt duplum példányokat a leltári szám segítségével beazonosítottuk a Huntéka rendszerben, és raktári jelzettel láttuk el, megjelölve a dobozszámot is. A feldolgozott dobozok a hagyatéki raktárba, illetve a folyóirat raktárba kerültek. Az év folyamán 58 doboz tartalmát dolgoztuk fel, amely teljes egészében a törzsállományból kiemelt duplumokat tartalmazza.

A kiadóktól, illetve magánkézből hozzánk került könyveket folyamatosan vezetjük be a gyarapodási jegyzékbe, soroljuk be gyűjteményünkbe. A könyvek Huntéka rendszerrel történő feldolgozása is folyamatosan történt. Idén mintegy 500 rekorddal bővült könyvtári állományunk. Ezek nagy része a törzsállományba került. Bizonyos könyvek esetében az analitikák is feldolgozásra kerültek. A könyvkatalógusunk online elérhetősege: <http://185.28.144.11:8080/monguz/index.jsp?lang=hu&page=search>.

A év folyamán begyűjtöttük több szlovákiai magyar könyvkiadó 2013-2015-ös könyvtermését. Az új könyveket beírtuk a gyarapodási jegyzékbe, a Huntéka könyvtári programmal pedig feldolgoztuk.

2015-ben mintegy 60 kutatónk volt, akik közül többen többször is igénybe vették könyvtárunk szolgáltatásait. A nálunk kutatók több esetben könyvtárunknak ajándékozták munkájukat, így könyvtárunk állománya ez évben 10 szakdolgozattal is gyarapodott.

A FFUK Néprajzi Tanszék könyvtárából mintegy 170 db könyvet hoztunk el, amelyek a könyvtárunk, az Etnológiai Központ, illetve a Selye János Egyetem könyvtárába kerültek.

A nyár folyamán a könyvtári térben új helyet, polcot kaptak a hozzánk leadott szakdolgozatok, valamint a tankönyvek. A Nemzetiségi Szakkönyvtár rekordjait is átnéztük, a gyűjteményt apasztottuk, illetve új helyre helyeztük.

Helyszűke miatt a hagyatéki-, illetve a folyóiratraktárból könyveket, folyóiratokat vittünk fel a levéltárba, majd a helyükre a könyvtári térből hagyatéki könyveket helyeztünk.

Folyóirattár

Programvezető: Végh László

Munkatársak: Roncz Melinda, Sebő Bugár Beáta

A Bibliotheca Hungarica folyamatosan egészíti ki a szlovákiai magyar folyóirat-gyűjteményét. Célja a kurrens folyóiratok új számainak archiválása, a hagyatékokból, ajándékokból beérkező régebbi számok feldolgozása, és ezek folyamatos feldolgozása. Folyamatosan szerezzük be az eddig hiányzó számokat is. Személyesen, telefonon vagy e-mailban tartjuk a kapcsolatot a folyóiratok szerkesztőseivel.

Jelenleg több mint 180 fajta folyóirat van az 1918–1945 közötti időszakból, és több mint 400 fajta folyóirat van a gyűjteményünkben az 1945 utáni időszakból.

Ezekon kívül megtalálhatók még a Szlovákiában élő más kisebbségek (15 fajta) folyóiratainak egyes számai, szlovák nyelvű folyóiratok (32 fajta), valamint külföldön megjelenő magyar lapok (130) hozzánk került számai. Ez évben is feladatunknak tekintjük a kurrens lapok beszerzését, feldolgozását, archiválását, a régebbi lapszámok felkutatását és a kutatók rendelkezésére bocsátását. Tovább aktualizáljuk a meglévő adatbázisainkat, amelyek a honlapunkon is elérhetőek. Január hónapban archiváltuk és feldolgoztuk a tavalyi év folyamán hozzánk került folyóiratok, periodikák adatait. A kibővült lista a Bibliotheca Hungaricában férhető hozzá, illetve az internetes adatbázis kibővítése a tavalyi év lapszámainak adataival, ennek online elérhetősége: <http://adatbank.sk/leveltarak/folyoirattar/>. 2015-ben megkezdtük a tudományos folyóirataink cikkeinek feldolgozását a Huntéka program segítségével. Idén a Fórum Szemle tanulmányait dolgoztuk fel, amely online elérhető:

[http://185.28.144.11:8080/monguz/index.jsp?page=result&new=1&group=0&bibltext=1003-](http://185.28.144.11:8080/monguz/index.jsp?page=result&new=1&group=0&bibltext=1003-0&search_term_0=&logic=1&bibltext=4-5&search_term_1=f%C3%B3rum+t%C3%A1rsadalomtudom%C3%A1nyi+szemle&logic=1&bibltext=21-0&search_term_2=&logic=1&bibltext=31-0&search_term_3=&logic=1&bibltext=59-0&search_term_4=&logic=1&bibltext=1018-0&search_term_5=&logic=1&bibltext=54-0&search_term_6=&logic=1&bibltext=1001-0&search_term_7=&stepsize=10&dbname=database&dbname=database_forum)

[0&search_term_0=&logic=1&bibltext=4-](http://185.28.144.11:8080/monguz/index.jsp?page=result&new=1&group=0&bibltext=1003-0&search_term_0=&logic=1&bibltext=4-5&search_term_1=f%C3%B3rum+t%C3%A1rsadalomtudom%C3%A1nyi+szemle&logic=1&bibltext=21-0&search_term_2=&logic=1&bibltext=31-0&search_term_3=&logic=1&bibltext=59-0&search_term_4=&logic=1&bibltext=1018-0&search_term_5=&logic=1&bibltext=54-0&search_term_6=&logic=1&bibltext=1001-0&search_term_7=&stepsize=10&dbname=database&dbname=database_forum)

[5&search_term_1=f%C3%B3rum+t%C3%A1rsadalomtudom%C3%A1nyi+szemle&logic=1&bibltext=21-](http://185.28.144.11:8080/monguz/index.jsp?page=result&new=1&group=0&bibltext=1003-0&search_term_0=&logic=1&bibltext=4-5&search_term_1=f%C3%B3rum+t%C3%A1rsadalomtudom%C3%A1nyi+szemle&logic=1&bibltext=21-0&search_term_2=&logic=1&bibltext=31-0&search_term_3=&logic=1&bibltext=59-0&search_term_4=&logic=1&bibltext=1018-0&search_term_5=&logic=1&bibltext=54-0&search_term_6=&logic=1&bibltext=1001-0&search_term_7=&stepsize=10&dbname=database&dbname=database_forum)

[0&search_term_2=&logic=1&bibltext=31-0&search_term_3=&logic=1&bibltext=59-](http://185.28.144.11:8080/monguz/index.jsp?page=result&new=1&group=0&bibltext=1003-0&search_term_0=&logic=1&bibltext=4-5&search_term_1=f%C3%B3rum+t%C3%A1rsadalomtudom%C3%A1nyi+szemle&logic=1&bibltext=21-0&search_term_2=&logic=1&bibltext=31-0&search_term_3=&logic=1&bibltext=59-0&search_term_4=&logic=1&bibltext=1018-0&search_term_5=&logic=1&bibltext=54-0&search_term_6=&logic=1&bibltext=1001-0&search_term_7=&stepsize=10&dbname=database&dbname=database_forum)

[0&search_term_3=&logic=1&bibltext=59-](http://185.28.144.11:8080/monguz/index.jsp?page=result&new=1&group=0&bibltext=1003-0&search_term_0=&logic=1&bibltext=4-5&search_term_1=f%C3%B3rum+t%C3%A1rsadalomtudom%C3%A1nyi+szemle&logic=1&bibltext=21-0&search_term_2=&logic=1&bibltext=31-0&search_term_3=&logic=1&bibltext=59-0&search_term_4=&logic=1&bibltext=1018-0&search_term_5=&logic=1&bibltext=54-0&search_term_6=&logic=1&bibltext=1001-0&search_term_7=&stepsize=10&dbname=database&dbname=database_forum)

[0&search_term_4=&logic=1&bibltext=1018-0&search_term_5=&logic=1&bibltext=54-](http://185.28.144.11:8080/monguz/index.jsp?page=result&new=1&group=0&bibltext=1003-0&search_term_0=&logic=1&bibltext=4-5&search_term_1=f%C3%B3rum+t%C3%A1rsadalomtudom%C3%A1nyi+szemle&logic=1&bibltext=21-0&search_term_2=&logic=1&bibltext=31-0&search_term_3=&logic=1&bibltext=59-0&search_term_4=&logic=1&bibltext=1018-0&search_term_5=&logic=1&bibltext=54-0&search_term_6=&logic=1&bibltext=1001-0&search_term_7=&stepsize=10&dbname=database&dbname=database_forum)

[0&search_term_5=&logic=1&bibltext=54-](http://185.28.144.11:8080/monguz/index.jsp?page=result&new=1&group=0&bibltext=1003-0&search_term_0=&logic=1&bibltext=4-5&search_term_1=f%C3%B3rum+t%C3%A1rsadalomtudom%C3%A1nyi+szemle&logic=1&bibltext=21-0&search_term_2=&logic=1&bibltext=31-0&search_term_3=&logic=1&bibltext=59-0&search_term_4=&logic=1&bibltext=1018-0&search_term_5=&logic=1&bibltext=54-0&search_term_6=&logic=1&bibltext=1001-0&search_term_7=&stepsize=10&dbname=database&dbname=database_forum)

[0&search_term_6=&logic=1&bibltext=1001-](http://185.28.144.11:8080/monguz/index.jsp?page=result&new=1&group=0&bibltext=1003-0&search_term_0=&logic=1&bibltext=4-5&search_term_1=f%C3%B3rum+t%C3%A1rsadalomtudom%C3%A1nyi+szemle&logic=1&bibltext=21-0&search_term_2=&logic=1&bibltext=31-0&search_term_3=&logic=1&bibltext=59-0&search_term_4=&logic=1&bibltext=1018-0&search_term_5=&logic=1&bibltext=54-0&search_term_6=&logic=1&bibltext=1001-0&search_term_7=&stepsize=10&dbname=database&dbname=database_forum)

[0&search_term_7=&stepsize=10&dbname=database&dbname=database_forum](http://185.28.144.11:8080/monguz/index.jsp?page=result&new=1&group=0&bibltext=1003-0&search_term_0=&logic=1&bibltext=4-5&search_term_1=f%C3%B3rum+t%C3%A1rsadalomtudom%C3%A1nyi+szemle&logic=1&bibltext=21-0&search_term_2=&logic=1&bibltext=31-0&search_term_3=&logic=1&bibltext=59-0&search_term_4=&logic=1&bibltext=1018-0&search_term_5=&logic=1&bibltext=54-0&search_term_6=&logic=1&bibltext=1001-0&search_term_7=&stepsize=10&dbname=database&dbname=database_forum).

Az Új Szó szerkesztőségéből hozzánk kerültek az Új Szó, illetve a Vasárnap bekötött lapszámai.

Az év első felében feldolgozásra került Tözsér Árpád hozzánk került könyv- és folyóirat-gyűjteménye (4 banános láda) – lista készült róla, valamint Balázs Béla hozzánk került folyóirat-gyűjteménye (3 banános láda). Áprilisban Szigeti László nekünk adományozta a Kalligram folyóirat 1992-2011 között megjelent számainak bekötött példányait. Május folyamán megkaptuk Jakab István hagyatékából két doboznyi folyóiratot. Ezek is bekerültek a folyóirat-állományunkba.

A nyár folyamán az olvasóban átrendeztük a folyóiratainkat. Az olvasóterembe kikerült a Csallóköz, illetve a Szabad Újság minden meglévő évfolyama, valamint rendszereztük és újracímkeztük a kurrens regionális lapokat.

Fotoarchívum, CD-, DVD- és videógyűjtemény

Programvezető: Végh László

Munkatársak: Roncz Melinda, Sebő Bugár Beáta

A Bibliotheca Hungarica fotóarchívuma ismert sajtófotósok munkáiból jelenleg több mint 77000 fényképet tartalmaz. A könyvtár fotóarchívumát programszerűen gyarapítja a felvidéki magyar műemlékek és emlékhelyek jelenlegi állapotát ábrázoló képek dokumentálásával is. Jelentős állományt képvisel az egyre bővülő CD-, DVD- és videógyűjtemény is, amelyek feldolgozása a Huntéka segítségével történik, és a kutatók számára hozzáférhető és kereshető az online katalógus segítségével is.

Folyamatosan visszük be a jegyzékünkbe a hozzánk beérkezett fényképeket, dokumentumokat, amelyek a szlovákiai magyarok kulturális, társadalmi életét dokumentálják.

Február folyamán beszkeneltük és metaadatokkal láttuk el Csikász Erzsébet által behozott 141 fekete-fehér felvételt a Nyári Ifjúsági Táborokról, illetve az 1965-ös árvízről. Az Adatbank oldalán megtalálható Fotóarchívumban online is elérhető: <http://adatbank.sk/kep-hang/osszesített-fotoarchivum/>. Ugyanitt megtalálhatók az id. Tuba Lajos hagyatékából hozzánk került árvízi képek is, valamint a fotótárból beszkenelésre került az 1965-ös árvíz témájában nálunk eddig csak archivált képek, melyek a digitalizáció után felkerültek a fotóarchívum 1965-ös árvíz című mappába. Ezek online elérhetősége: <http://adatbank.sk/fotok/1965-os-dunai-arviz/>.

Szakedolgozatok gyűjteménye

Szolgáltatásainkat igénybe vevő kutatók szakedolgozataival folyamatosan bővülő állomány archiválása, és adatainak feldolgozása a Huntéka program segítségével történik. Az adatbázist folyamatosan bővítjük az év folyamán a hozzánk kerülő szakedolgozatokkal.

2015-ben mintegy 10 szakedolgozattal bővült állományunk.

Szlovákiai Magyar Levéltár

Programvezető: Végh László

Munkatársak: Kőrös Zoltán

A Fórum Kisebbségkutató Intézet levéltára a szlovákiai magyarság életével kapcsolatos levéltári dokumentumokat, a szlovákiai magyar politikai pártok, társadalmi, kulturális és egyéb szervezetek és intézmények iratanyagait, közéleti személyiségek, írók, művészek levelezését, hagyatékát stb. tartalmazza. A projektum célja az elkészült levéltári jegyzékek internetes feldolgozása volt.

Eddig elkészült leltári jegyzékek:

Személyi hagyatékok és iratgyűjtemények:

- Arany A. László hagyatéka*
- Győri Dezső hagyatéka*
- Szalatnai Rezső hagyatéka*
- Ungváry Ferenc hagyatéka*
- Gyönyör József hagyatéka*
- Turczel Lajos hagyatéka (levelezések)*
- Szabó Rezső iratai*
- Varga Sándor iratai*
- Kulturális szervezetek iratai - Csemadok:
- A CSEMADOK KB elnökségi üléseinek jegyzőkönyvei – (1948–2000)*
- A CSEMADOK országos közgyűlései
- Csemadok alapszervezetek története és helytörténeti tanulmányok
- Szervezeti értesítők
- Propaganda az 50-es, 60-as évekből
- Történeti tanulmányok
- Táncegyüttesek és táncmozgalom
- Táncdalfesztiválok
- Táborkok
- Színháztársaság
- Színművek és irodalmi műsorok szövegkönyvei
- Névsorok
- Jókai Napok
- Járás konferenciák
- Nemzetközi hadigondozott alapítvány (1993-1994)
- Gombaszög
- Fesztiválok
- Fábry Napok
- Előadói segédanyagok
- CSMTKE
- Vetélkedők

Pártok iratai:

- FMK
- MPP
- Együttélés
- Alakuló közgyűlés (1989)
- Alapító kongresszus 1990

Gyűjtemények

Kisnyomtatványok

A Bibliotheca Hungarica gyűjteményében találhatóak színházak műsorfüzetei, meghívók és értesítők különböző kulturális eseményekről (pl. Dunamenti Tavasz, Gombaszög Országos Dal- és Tánccsünnepély, Zselizi Országos Népművészeti Fesztivál, Czuczor Gergely-napok, Kazinczy Nyelvművelő Napok, Kodály-napok, Tavasz szél vizet áraszt, Jókai-napok, Vámbéry Polgári Társulás rendezvényei stb.). A feldolgozott kisnyomtatványok száma eléri a 6144 darabot.*

Szakközlötök

A Bibliotheca Hungarica gyűjteményét egyre nagyobb számban használják fel munkájukban a szlovákiai magyar művelődés történetét feldolgozó kutatók. Különböző témákhoz (irodalom, nemzetiségi kérdés, helytörténet, sajtó

stb.) nyújtott információkért cserébe a diákok elhozzák az elkészült diplomamunkájuk egy példányát, amellyel további segítséget tudnak nyújtani a téma iránt érdeklődőknek. Így folyamatosan gyarapszik a könyvtár szakdolgozat-gyűjteménye, amelyben jelenleg 125 különböző feldolgozott téma áll a kutatók rendelkezésére.*

Képzőművészeti kiállítások katalógusai

A könyvtár gyűjteményében található képzőművészeti kiállításokról szóló katalógusok (pl. Duna Menti Múzeum, Csallóközi Múzeum, Kortárs Magyar Galéria, Nógrádi Galéria stb.).*

Plakátok

A Bibliotheca Hungarica plakátgyűjteménye felöleli a szlovákiai magyarság szellemi-művészeti életével kapcsolatos dokumentumokat.*

Néprajzi adattár

Az Etnológiai Központ gyűjteménye. Az adattár egyrészt kéziratos, jórészt közöletlen néprajzi gyűjtésekből áll Dél-Szlovákia magyarok lakta területéről. Másrészt benne foglaltatik a (Cseh)Szlovákiai Magyar Néprajzi Társaság 1989-1999 közötti tevékenységének teljes dokumentációja (levelezés, jegyzőkönyvek, programok stb.). A gyűjtemény 1099 beletárolt tételben mintegy 20 ezer lapnyi szöveget tartalmaz.*

* az interneten jelenleg elérhető jegyzékek

Etnológiai Központ

A Szakrális Kisemlék Archívum bővítése

Felelős: Liszka József

2015-ben tovább folytatódott az 1997-ben, a Kárpát-medencében elsőként megalapított, s a maga nemében azóta is legjelentősebb adatbázis, a Szakrális Kisemlék Archívum kompletizálása, valamint az eddigi gyűjtemény teljes revíziójára, részbeni digitalizálására is sor került. Az Etnológiai Központ munkatársain kívül a dokumentációs tevékenységbe (első sorban a terepmunkába) bevontuk a komáromi Selye János Egyetem Tanárképző Karának a hallgatóit is, valamint külső munkatársakat (ebben az esztendőben Bendík Mártát).

Kapcsolódó publikációk:

- Bendíkné Szabó Márta: Százd szakrális kisemlékei. *Acta Ethnologica Danubiana* 17 (2015), 143–167. p.
- Buday Péter–Csuthy András: Nagycétény és Nemespann szakrális kisemlékei és egyéb emlékjelei. *Acta Ethnologica Danubiana* 17 (2015), 169–204. p.
- L. Juhász Ilona: Szakrális kisemlékek mint a két világháború emlékjelei Dél-Szlovákiában. In *Musaeum Hungaricum 5. A szlovákiai magyarság tárgyi emlékei és ezek múzeumi dokumentációja című konferencia tanulmánykötete*. Danter Izabella szerk. Boldogfa: Mátyusföldi Muzeológiai Társaság 2014, 115–124. p.
- L. Juhász Ilona: Az elhunyt emlékezetének temetőn kívüli emlékjelei. Haláljelek és halálhelyjelek Dél-Szlovákiában. In *Musaeum Hungaricum 5. A szlovákiai magyarság tárgyi emlékei és ezek múzeumi dokumentációja című konferencia tanulmánykötete*. Danter Izabella szerk. Boldogfa: Mátyusföldi Muzeológiai Társaság 2014, 125–136. p.
- L. Juhász Ilona: Malé sakrálné objekty vo funkcii pamätníkov prvej a druhej svetovej vojny na južnom Slovensku. In *Musaeum Hungaricum 5. Zborník príspevkov konferencie Musaeum Hungaricum. Hmotné pamiatky maďarského etnika na Slovensku a ich múzejná dokumentácia*. Zost. Izabela Danterová. Boldog: Muzeologická spoločnosť na Matúšovej zemi 2014, 117–125. p. 4
- L. Juhász Ilona: Pomníky zosnulých mimo cintorína. Označenia miesta smrteľnej dopravnej nehody na južnom Slovensku. In *Musaeum Hungaricum 5. Zborník príspevkov konferencie Musaeum Hungaricum. Hmotné pamiatky maďarského etnika na Slovensku a ich múzejná dokumentácia*. Zost. Izabela Danterová. Boldog: Muzeologická spoločnosť na Matúšovej zemi 2014, 126–136. p.¹
- Liszka József: *Csodálatos szent Háromság... A kisalföldi szakrális kisemlékek feliratai a Szentháromság-emlékek tükrében. Fórum Társadalomtudományi Szemle* 17, 2015/3, 69–94. p.
- Liszka József: Die Ikonographie der Allerheiligsten Dreifaltigkeit bei den sakralen Kleindenkmälern im slowakischen Teil der Kleinen Tiefebene. *Passauer Jahrbuch* 57 (2015), 203–218. p.
- Liszka József: „Hegyvet hágék, lőtöt lépék...” Konferencia Erdélyi Zsuzsanna néprajztudós emlékére. *Acta Ethnologica Danubiana* 17 (2015), 288–290. p.

¹ A *Musaeum Hungaricum* 5. valójában 2015-ben jelent meg.

Liszka József: *Szent Háromság egy Isten dicsőségére...*A Szentháromság kultusza a szlovákiai Kisalföld népi vallásosságában a szakrális kisemlékek tükrében. Somorja–Komárom: Fórum Kisebbségkutató Intézet–Etnológiai Központ 2015, 216 p. /Jelek a térben 5./

Néprajzi könyv- és adattár, valamint fotótár

Felelős: L. Juhász Ilona, Liszka József

Az Etnológiai Központ néprajzi könyvtára (Bibliotheca Ethnologica), a néprajzi adattár és fotótár folyamatos bővítése, a fotótár digitalizálása

Digitalizálás, internet

Szlovákiai Magyar Adatbank

Programvezető: Konkoly László

Munkatársak: Laczkó Sándor, Tuba Ádám

Partnerintézmények: Real-Net, s.r.o., eNiton Enterprises, s.r.o., Arcanum, Budapest

A szlovákiai magyarokra vonatkozó történeti, kulturális és társadalmi információk rendszerezett gyűjtése, feldolgozása, szolgáltatása, internetes megjelenítése: bibliográfiák, lexikonok, statisztikák, helységnévtárak, térképek, kronológiák, digitalizál könyvek és folyóiratok, vendég honlapok, kutatási adatbázisok, intézményi kataszterek, irodalmi adattár, folyóiratok, tematikus társadalomtudományi kutatási blokkok, fotótár, linktár stb.

A Fórum Kisebbségkutató Intézet évek óta dolgozik a könyvtári és levéltári anyagai digitalizálásán, illetve azok internetes megjelenítésén. A program célja, hogy bárki hozzájuthasson ezekhez a kulturális értékekhez, ehhez szükséges az adatbázisok átalakítása, keresők és más eszközök kialakítása az interneten.

A portál első verziója 2007 decemberétől 2013 októberéig üzemelt egy saját fejlesztésű keretrendszerben. Az elmúlt évben sor került a portál teljes átdolgozására és a WordPress CMS keretrendszerre való átkonvertálására. Az Adatbank most már önálló <http://adatbank.sk> webcímen érhető el. Jelenleg egy WordPress Multisite motor alatt fut az összes intézeti és néhány partnerintézmény honlapjával együtt. A Multisite telepítés segítségével könnyen megoldható az egyes honlapok közötti adatcsere, amely biztosítja az adatok Adatbankba való integrálását. A WordPress felhasználóbarát adminisztrációs felületén keresztül on-line szerkeszthető és bővíthető minden tartalom.

Az adatbank szerkezeti felépítése:

1. Tudástár
 - a. Kronológia 1918-tól napjainkig
 - b. A (cseh)szlovákiai magyarok lexikona 1918-tól
 - c. Intézmények (intézmények, szervezetek, csemadok alapszervezetek és területi választmányok, községi hivatalok, egészségügyi intézmények)
 - d. Kisebbségeket érintő jogszabályok
2. Kép-Hang
 - a. Képeslapgyűjtemény
 - b. Fotóarchívum
 - c. Hangarchívum
3. Könyvtár
 - a. Könyvtári gyűjtemények (CD és videókazetta gyűjtemény, folyóirattár, szakdolgozatok, nemzetiségi lapok)
 - b. Bibliográfiák
 - c. Repertóriumok
 - d. Könyvtárkatalógusok (Bibliotheca Hungarica, Etnológiai Központ)
 - e. Médiaspájz
4. Levéltár
 - a. Egyéni hagyatékok
 - b. Levéltári gyűjtemények (képzőművészeti kiállítások katalógusai, kisnyomtatványok, naptárak, plakátok, néprajzi adattár)
 - c. Dokumentumok
 - d. Iratok
5. Települések (Szlovákia települései)
6. DigiTéka
 - a. Digitalizált könyvek
 - b. Digitalizált folyóiratok
 - c. Nemzetiségi évkönyv
 - d. Médiaspájz

Rendezvények

Programvezető: Konkoly László

Résztevők: Szamák Mihály

Ütemterv: 2015. 1. 1. – 2015. 12. 31.

2003-tól kezdődően gyűjtünk minden olyan magyar vonatkozású rendezvénnyel kapcsolatos információt, szórólapot vagy plakátot, amely internetes oldalon vagy e-mail formájában is megjelent. Ez a munka hozzá tartozik ahhoz a gyűjtő és dokumentációs tevékenységhez, amelyet a Bibliotheca Hungarica vállalt fel. Manapság a rendezvények interneten történő hirdetése jelentős mértékben előtérbe került, viszont a legtöbb ilyen jellegű publikáció idővel elveszik, ezért tartjuk fontosnak ezek egy helyen való gyűjtését nemcsak a dokumentálás szempontjából, hanem aktuális információk értékük miatt is.

Teljesítések: A rendezvénynaptár évről évre gyarapodik. A 2009-es évben elértük a havi 400-500-bejegyzést, az utóbbi években 200-300 körül mozog az összegyűjtött rendezvények száma.

Gyarapodás: 2005-ben (1408 drb), 2006-ban (1678 drb), 2007-ben (1198 drb), 2008-ban (3004 drb), 2009-ben (5769 drb), 2010-ben (3500 drb), 2011-ben (3290 drb), 2012-ben (1059 drb), 2013-ban (807 drb), 2014-ben (1635 drb), 2015-ben (1733)

A 2009-es évtől a rendezvényarchívum elérhető XML formátumban is.

Az internetes adatbázis a Fórum Kisebbségkutató Intézet által gyűjtött rendezvényeken kívül tartalmazza továbbá a Szlovákiai Magyar Adatbank portáljához csatlakozó további szervezetek (intézmények) rendezvényeit is (Csemadok, Szóttés KNE, Zoboralja.sk, Somorja Város, Rozsnyovidek.sk stb.).

Gyarapodás: 2015-ben (709 drb)

Médiaspajz

Programvezető: Frivolt György

Résztvevők: Laczkó Sándor, Konkoly László, Ryšavý Pál

Ütemterv: 2015. 1. 1. – 2015. 12. 31.

Szlovákiában számos magyarul megjelenő az interneten is elérhető vagy letölthető napilap, hetilap, folyóirat, helyi és regionális lap található. A médiák egyre nagyobb hangsúlyt helyeznek az interneten való megjelenésre, ezen belül pedig az online hírek szolgáltatására ún. RSS hírcsatornákon keresztül. A projektum célja első lépésben a meglévő hírcsatornák rendszeres figyelése, az egyes hírek begyűjtése és indexálása, valamint egy egységes keresőmotor kialakítása, amely egyszerre tud keresni az aktuális hírekben és az egyes online újságok archívumaiban is. A későbbiekben az adatbázist szeretnénk kibővíteni az intézetben található archív folyóiratok digitalizált tartalmával is.

Teljesítések: 2015-ben jelentősen bővült a médiaspajz tartalma, mar 8 szlovákiai magyar internetes portál tartalmában lehet keresni: bumm.sk, felvidek.ma, parameter.sk, ujso.com, hirek.sk, gomorilap.sk, gombaszog.sk, ketnyelvu.info. Szeptemberig 3 új forrás teljes tartalma került be a médiaspajz adatbázisába valamint frissítve lett a parameter.sk szkreperre.

Képeslapgyűjtemény

Programvezető: Végh László

Résztvevők: Konkoly László, Orosz Örs, Tuba Ádám

Ütemterv: 2014. 1. 1. – 2014. 12. 31.

A levéltár fontos részét képezi a mintegy 5000 régi és mai képeslap. Szlovákiai képeslap-börzéken és magánygyűjtőktől beszerezve bővül folyamatosan a gyűjtemény, amely elsősorban a Szlovákia magyar lakta városai és községei állapotának 1918 utáni változásait dokumentálja. Külön jelentőséggel bírnak a Szlovákia területén található magyar vonatkozású műemlékeket, történelmi emlékhelyeket (honvédszobrok, Kossuth-szobor, Petőfi-szobor, felvidéki emlékhelyek, millenniumi emlékszobrok) ábrázoló képeslapok. A helytörténeti kutatás szempontjából fontos dokumentáció az ez idáig mintegy 100 szlovákiai városról és községről található gyűjtemény.

Teljesítések: A 2014-es évben 12 új képeslappal bővült a gyűjtemény.

Szlovákiai Magyar Közéleti Digitális Fotótár

Programvezető: Konkoly László

Résztvevők: Végh László, Szeder László, Szamák Mihály

Ütemterv: 2015. 1. 1. – 2015. 12. 31.

A Fórum Kisebbségkutató Intézet (Bibliotheca Hungarica, Etnológiai Központ) levéltárában hatalmas mennyiségű digitális fotó-, foto-, DIA- és negatívgyűjtemény található, amely sok éves gyűjtőmunka eredménye. A gyűjtemény részét képezi több híres fotós és közéleti személyiség (Prandl Sándor, Lipcsei György, Arany A. László, Gyökeres György, stb.) teljes hagyaték, ezen kívül több intézet és civil szervezet fotógyűjteménye (Fórum Intézet, Etnológiai Központ – Néprajzi fotótár, Etnológiai Központ – Szakrális Kisemlék Archívum, Csemadok, Szóttos Kamara Néptáncgyűjtés, KAFEDIK), valamint jelenkori fotósok közéleti, politikai és kulturális fotói (Somogyi Tibor, Kiss Gábor, Görföl Jenő, Takács András, stb.). Ennek az anyagnak a rendszerezése és feldolgozása már évek óta folyamatban van.

Teljesítések:

Az internetes adatbázis megtalálható a Szlovákiai Magyar Adatbank honlapján **Kép-Hang/Fotóarchívum** menüpont alatt a következő címen: <http://adatbank.sk/fotok/fotoarchivum/>. A digitalizált képkocka gyűjtemény nagysága eléri a 300 ezer darabot. Ebből jelenleg megközelítőleg 11 ezer darab van feldolgozva és közzétéve az Adatbank honlapján.

A 2015-ös évben forráshiány miatt nem folytatódott a fotóarchívum bővítése, de sikerült befejezni az internetes adatbázis revízióját, ami közel 10.000 fotó újratöltését és az adatlapok javítását jelentette.

A feldolgozott gyűjtemény felosztása:

- Levéltári gyűjtemény: (10065 drb)
- A Fórum Kisebbségkutató Intézet fotóarchívuma: (2508 drb)
- Az Etnológiai Központ DIA gyűjteménye: (4259 drb)
- Emlékművek - emlékhelyek - vizuális nyelvhasználat: (8540 drb)
- Sociophoto 2012 díjnyertes fotói: (30 drb)

Gyarapodás: 2015-ben (138 drb), 2014-ben (330 drb), 2013-ban (2915), 2012-ben (2121), 2011-ben (255 drb), 2010-ben (25941 drb), 2009-ben (510 drb), 2008-ban (5583 drb), 2007-ben (2064 drb), 2006-ban (2988 drb), 2005-ben (1100 drb)

Az internetes adatbázis a Fórum Kisebbségkutató Intézet gyűjteményén kívül tartalmazza továbbá a Szlovákiai Magyar Adatbank portáljához csatlakozó további szervezetek (intézmények) fotóarchívumait is (Csemadok, Szóttos KNE, Zoboralja.sk, Somorja Város, stb.).

- A CSEMADOK fotóarchívuma: (3868 drb)
- A Szóttos KNE fotóarchívuma: (2108 drb)
- A Zoboralja.sk fotóarchívuma: (11416 drb)

Hangarchívum

Programvezető: Ryšavý Pál

Résztvevők: Konkoly László

Ütemterv: 2015. 1. 1. – 2015. 12. 31.

A hangarchívum tartalmazza a Fórum Kisebbségkutató Intézet rendezvényein (konferenciákon, könyvbemutatókon, szakmai beszélgetéseken) készült hangfelvételeket, továbbá az intézet által készített „Oral History” interjúkat, különböző projektumok kapcsán készített felmérések hanganyagait, a Szlovák Rádió magyar adásában elhangzott rádiófelvételek hanganyagait, valamint a levéltárban fellelhető további archív hanganyagokat.

A projektum célja a gyűjtemény folyamatos bővítése, digitalizálása, rendszerezése és interneten való megjelenítése.

Teljesítések:

Az internetes adatbázis megtalálható a Szlovákiai Magyar Adatbank honlapján **Kép-**

Hang/Hangarchívum menüpont alatt a következő címe: <http://adatbank.sk/kep-hang/hangarchivum/>

- 71 konferencia hangzó anyaga (2004-től 2011-végéig)
- A 2003 és 2005 között működő Somorjai Fórum Klub egyes előadásainak hangzó anyaga – 5 drb
- Sima Ferenc nyelvjárás gyűjtései – 8 falu.
- Beszélgetések szlovákiai magyar közéleti személyiségekkel – 140 kazetta
- Oral History – több tucat mélyinterjú

2015-ben befejeződött Sima Ferenc (a pozsonyi Comenius Egyetemen Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékének adjunktusa volt) nyelvjárás gyűjtéseinek digitalizálása és feldolgozása. A gyűjtemény 160 darab tekerces

mágnesszalagot tartalmaz, amelyen 300 órányi közel 1.000 drb. interjú és beszélgetés található. Az on-line lejátszható teljes adatbázis megtalálható az Adatbankon a Hangarchívumban.

A FKI hírszolgálat

Programvezető: Laczkó Sándor

Résztvevők: Tóth Károly, Haraszi Ildikó

Ütemterv: 2015. 1. 1. – 2015. 12. 31.

A Fórum Kisebbségkutató Intézet hírcsatornáit. Ide tartozik pl. a levelezőrendszer kezelése, a közösségi médiák frissítése, sajtónyilatkozatok megjelentetése és a sajtótájékoztatók szervezése is. A híreket egy saját, nyílt forráskódú rendszerből postázzuk. Jelenleg 1900 feliratkozónak, két nyelven küldjük a híreket, melynek átlagosan 40%-os az olvasottsági aránya. A Facebook oldalunk látogatóinak száma eléri az 1235-öt. Átlagosan két naponta frissítjük az oldalt, főképp az intézmény híreivel, valamint a munkatársaink egyéb médiumokba írt cikkeivel.

Teljesítések

Folyamatos tevékenység, amely során havi rendszerességgel hírlevelet küldtünk szét a könyvesbolt akcióról, valamint a közösségi médiákon hirdettük az intézettel kapcsolatos újdonságokat, rendezvényeket és híreket.

A Fórum Kisebbségkutató Intézet publikációi 2015-ben

A publikációk megvásárolhatók papíralapú vagy elektronikus formában a Fórum Kisebbségkutató Intézet Könyvesboltjában az interneten: <http://eshop.foruminst.sk/>

Könyvek, monográfiák

ANGYAL BÉLA: *Az árvíz. Gúta, 1965–1966.* Somorja, Fórum Kisebbségkutató Intézet, 2015, 126 p. ISBN 978-80-89249-78-7

HARDI TAMÁS (szerk.): *Terek és tér-képzetek. Elképzelt és formalizált terek, régiók a Kárpát-medencében, Közép-Európában.* /Nostra Tempora, 23./ Somorja–Győr, Fórum Kisebbségkutató Intézet–MTA KRTK Regionális Kutatások Intézete, 2015, 416 p. ISBN 978-80-89249-80-0

L. JUHÁSZ ILONA: *Amikor mindenki a háborús állapotok igája alatt roskadoz... Erdélyi menekültek a mai Szlovákia területén.* /Notitia Historico-Ethnologica, 6./ Somorja–Komárom, Fórum Kisebbségkutató Intézet–Etnológiai Központ, 2015, 468 p. ISBN 978-80-89249-79-4

KÖRÖS ZOLTÁN (szerk.): *„Muszkaföldön”. Felvidékiek visszaemlékezései a szovjet hadifogságra.* /Elbeszélrtörténelem, 3./ Somorja, Történelemtanárok Társulása–Fórum Kisebbségkutató Intézet, 2015, 304 p. ISBN 978-80-89249-81-7

LISZKA JÓZSEF: *Szent Háromság egy Isten dicsőségére... A Szentháromság kultusza a szlovákiai Kisalföld népi vallásosságában a szakrális kisémlékek tükrében.* /Jelek a térben, 5./ Somorja–Komárom, Fórum Kisebbségkutató Intézet–Etnológiai Központ, 2015, 216 p. ISBN 978-80-89249-85-5

E-book

HARDI TAMÁS (szerk.): *Terek és tér-képzetek. Elképzelt és formalizált terek, régiók a Kárpát-medencében, Közép-Európában.* /Nostra Tempora, 23./ ISBN 978-80-89249-84-8

LISZKA JÓZSEF: *Populáris kultúra.* /Magyarok Szlovákiában, 6./ ISBN 978-80-89249-83-1

SIMON ATTILA: *Egy rövid esztendő krónikája. A szlovákiai magyarok 1938-ban.* /Nostra Tempora, 16./ ISBN 978-80-89249-82-4

Évkönyv

LISZKA JÓZSEF (szerk.): *Acta Ethnologica Danubiana 17.* Komárom – Somorja, Fórum Kisebbségkutató Intézet Etnológiai Központja, 2015, 336 p. ISBN 978-80-89249-86-2

Folyóirat

Fórum Társadalomtudományi Szemle, 2015/1. ISSN 1335-4361, 188 p.

Tanulmányok

Puntigán József: Holokauszt Nógrádban

Baki Attila: Zsidók hetilapi aspektusból – Bars és Hont vármegye

Sipos László: A szlovákiai roma oktatási rendszer

Gaucsik István: Az Öreg Takaréék. Az Ipolysági Takarékpénztár rövid története (1868–1945)

Kerényi Éva: Fürdőélet 4. Ajnácskő

Fedinec Csilla: Magyarok Kárpátalján (Ukrajnában): etnoregionális szándékok elméletének és gyakorlatának néhány aspektusa

Dobos Sándor: Magyar helységnevek Kárpátalján: kodifikációs kísérletek és eredmények (1989–2000)

Papp Adrien: Identitást alakító tényezők Tamás Mihály Két part között fut a víz című regényében

Közlemények

Vesztróczy Zsolt: Közép-Európa szolgálatában. Kiss Gy. Csaba 70 éves

A. Gergely András: Rontásvilágok, ígéretházak, elítjölét

Pályakép

Liszka József: Olvastam és olvastam... Beszélgetés Verebélyi Kincső professzor asszonnyal kultúráról, néprajzról és az élet dolgairól...

Könyvek

Lesley Milroyová–Matthew Gordon: Sociolingvistika. Metody a interpretace (*Bilász Boglárka*)

Pavol Matula: Čechoslovakizmus na slovenských stredných školách 1918–1938 (*Baki Attila*)

Fórum Társadalomtudományi Szemle, 2015/2. ISSN 1335-4361, 180 p.

Tanulmányok

Gaucsík István: A szövetkezeti autonómia jegyében. A Hangya érdekérvényesítési stratégiái Csehszlovákiában (1919–1923)

Lanstyák István: A standardizálás mint nyelvalakítási tevékenység

Kerényi Éva: Megy a gőzös Várgedébe. Fürdőélet a 19. századi Gömörben, 5.

Eduard Nižňanský: Zsidók deportálása Szlovákiából 1938 novemberében és zsidó táborok a (cseh)szlovák–magyar határ menti „senki földjén”

Martina Fiamová: „A zsidókérdés megoldása” 1938 novemberében – zsidók deportálása Szlovákia egyes járásában

Miroslav Michela: A holokauszt komáromi történetéhez

Fedinec Csilla: „...olyan ez a kép, mintha egy összetört tükör volna a magyar társadalom, illetve a magyar lélek”.

Hokky Károly (1883–1971) élete és tevékenysége

Bóna László: Adalékok Besztercebánya etnikai változásaihoz. Alkalmazkodási stratégiák egy értelmiségi asszimilációs életpálya tükrében

Könyvek

Žeňuchová, Katarína: Zbierka ľudovej prózy Samuela Cambela. Prameň k výskumu rozprávačskej tradície na Slovensku (*Liszka József*)

Bárány Erzsébet–Cserniczkó István (szerk.): Українсько-угорські міжмовні контакти: минуле і сучасність/Az ukrán-magyar nyelvi kapcsolatok múltja és jelene (*Gazdag Vilmos*)

Fórum Társadalomtudományi Szemle, 2015/3. ISSN 1335-4361, 176 p.

Tanulmányok

Lampl Zsuzsanna: A szlovákiai magyarok nemzeti identitásának néhány vetülete korcsoportos megközelítésben

Morauszki András–Letenyey László: Határon átnyúló hatás mérése Szlovákiában és Magyarországon: Egy empirikus kutatás tapasztalatai

Horbulák Zsolt: Dél-Szlovákia gazdasági és szociális helyzete néhány mutató tükrében

Baki Attila: Leszakadva, de még derűsen (A Nagykürtösi járás magyarságának valósága: politikai aktivitás, gazdasági megfeneklés, a szlovákiai magyar politikai szakadás mérlege)

Liszka József: Csodálatos szent Háromság... (A kislétföldi szakrális kisémlékek feliratai a Szentháromság-émlékek tükrében)

Kerényi Éva: Fürdőélet a 19. századi Gömörben, 6. (Lévárt, a magyar Gastein)

A. Gergely András: Nemzeti ön-kolonializáció és retribalizáció (*A mindenkori kozmopolita hatalom elvitatásáról*)

Közlemények

Voigt Vilmos: Magyar pártok választási óriásplakátjai

Gyurgyik László: A 2011. évi népszámlálás lakossági mikroadatai

Könyvek

Vajda Barnabás: Hidegháború és európai integráció. Régi és új szempontok a 20. század második felének történeti értelmezéséhez (*Baka L. Patrik*)

Fórum Társadalomtudományi Szemle, 2015/4. ISSN 1335-4361, 176 p.

Tanulmányok

Öllös László: A nemzeti elválasztás öröksége és az Európai Unió

A. Gergely András: Nemzeti ön-kolonializáció és retribalizáció. *A mindenkori kozmopolita hatalom elvitatásáról*

Simon Attila: Nyilasok a spájzban. Szélsőjobboldali kísérletek a szlovákiai Magyar Párt átalakítására és Esterházy János eltávolítására a pártelnöki tisztségből 1939 és 1945 között

Bajcsi Ildikó: A Prohászka Ottokár Körök Szövetsége az első Csehszlovák Köztársaságban. Generációs önszerveződés a keresztényszocialista ideológia jegyében

Sebők Szilárd: Nyelvről és nyelvet érintő kérdésekről alkotott elképzelések az Új Szó lapjain 1949 és 1999 között

Kerényi Éva: Fürdőélet a 19. századi Gömörben, 7. Minden út Rozsnyóba vezet

Gaucsík István: Hiányzó fejezetek. Adalékok Hegysúr középkori történetéhez

Közlemények

Fülöp László: Levelek Eperjes város patikáriusához a 17. században

Konferencia

Csehy Zoltán: Tózsér Árpád (ex)territórium

Könyvek

Németh Csaba–Varga László: Egy elveszett zászló nyomában. Tápiógyörgye és Nagymegyér kapcsolatának története. (*Orsovics Yvette*)

Karol Fremal: Slovenskí sociálni demokrati 1938-1944. Sociálnodemokratická strana na Slovensku v odboji a SNP (*Baki Attila*)

Miroslava Hlinčíková–Martina Sekulová (szerk.): Integrácia ľudí s medzinárodnou ochranou na Slovensku: Hľadanie východísk. (*Csanda Gábor*)

Az FKI által fenntartott webes felületek és honlapok

Szlovákiai Magyar Adatbank

Programvezető: Konkoly László

Résztvevők: Laczkó Sándor, Tuba Ádám, Tóth Károly

Ütemterv: 2015. 1. 1. – 2015. 12. 31.

A szlovákiai magyarokra vonatkozó történeti, kulturális és társadalmi információk rendszerezett gyűjtése, feldolgozása, szolgáltatása, internetes megjelenítése: bibliográfiák, lexikonok, statisztikák, helységnévtárak, térképek, kronológiák, vendég honlapok, kutatási adatbázisok, intézményi kataszterek, irodalmi adattár, folyóiratok, tematikus társadalomtudományi kutatási blokkok, fotótár, linktár stb.

Teljesítések: 2015-ös év

- A (cseh)szlovákiai magyarok lexikona - szócikkek frissítése és illusztrációs képek feltöltése. Az adatbázis jelenleg 4339 szócikket tartalmaz, ebből a 2015-ös évben 586 új szócikk lett feltöltve és 2500 módosítva.
- A telepulesek.adatbank.sk címen elindult a népszámlálási és települési adatokat tartalmazó adatbázis
- Látogatottság: Látogatók: 87.135, Egyedi látogatók: 60.970, Oldalnyitás: 258.775, Napi átlag: **238**

A Fórum Intézet honlapja

Programvezető: Konkoly László

Résztvevők: Laczkó Sándor, Tóth Károly

Ütemterv: 2015. 1. 1. – 2015. 12. 31.

A Fórum Kisebbségkutató Intézet évről-évre egyre fontosabb szerepet tölt be a szlovákiai magyar civil és közéleti szférában. Széleskörű tudományos programjai, bővülő tevékenysége és közéleti koordinációs szerepe indokolta teszi az önálló intézeti weblap működtetését, amely nagyobb hangsúlyt fektet a partnerekkel és nyilvánossággal való kommunikációra. A 2013-as évig közös felületen volt elérhető a Szlovákiai Magyar Adatbankkal együtt. Jelenleg a foruminst.sk webcímen csak a Fórum Kisebbségkutató Intézet honlapja található magyar és szlovák nyelven.

Teljesítések: 2015

- foruminst.sk: 77 hír/bejegyzés
- Látogatottság: Látogatók: 28.176, Egyedi látogatók: 19.116, Oldalnyitás: 57.485, Napi átlag: **78**

A Fórum Intézet internetes könyvesboltja

Programvezető: Laczkó Sándor

Résztvevők: Konkoly László, Roncz Melinda, Csanda Gábor

Ütemterv: 2015. 1. 1. – 2015. 12. 31.

A Fórum Kisebbségkutató Intézet internetes könyvárúháza, amelyben megtalálható a FKI eddig kiadott összes könyve.

Teljesítések: 2015

- eshop.foruminst.sk: 10 új publikáció
- Látogatottság: Látogatók: 5.247, Egyedi látogatók: 3.525, Oldalnyitás: 15.203, Napi átlag: **15**

Madari.sk

Programvezető: Laczkó Sándor

Résztvevők: Konkoly László, Ryšavý Pál

Ütemterv: 2015. 1. 1. – 2015. 12. 31.

A madari.sk egy olyan információs portál, amely szlovák nyelven közöl írásokat a szlovákiai magyarokról. Elsődleges célja, hogy egy olyan csatornává váljon, ahol ismeretterjesztő, szakmai és tudományos anyagokat közvetít a szlovákiai magyarokról.

Teljesítések: 2015

- 81 új bejegyzés
- Látogatottság: Látogatók: 122.667, Egyedi látogatók: 100.312, Oldalnyitás: 209.027, Napi átlag: **336**

A Szlovákiai Magyarok Kerekasztalának honlapja

Programvezető: Laczkó Sándor

Résztvevők: Konkoly László, Ryšavý Pál

Ütemterv: 2014. 1. 1. – 2014. 12. 31.

A Szlovákiai Magyarok Kerekasztala nyitott, politikai pártoktól független, önkéntes és informális intézmény, amely a szlovákiai magyar szervezetek egyeztető fóruma. A Kerekasztal szervezési lebonyolítója és honlapjának fenntartója a Fórum Kisebbségkutató Intézet.

Teljesítések: 2015

- 34 új bejegyzés/cikk
- Látogatottság: Látogatók: 8.764, Egyedi látogatók: 7.728, Oldalnyitás: 16.054, Napi átlag: **24**

A Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács (SZMAT) honlapja

Programvezető: Tóth Károly

Résztvevők: Konkoly László

Ütemterv: 2015. 1. 1. – 2015. 12. 31.

A Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács civil egyesület, amely határozatlan időre alakult a szlovákiai magyar tudományosság és művészetek fejlesztése érdekében. Weblapjának működtetője a Fórum Kisebbségkutató Intézet.

Teljesítések: 2015

- 8 új bejegyzés/cikk

A munkatársak publikációs jegyzéke – 2015

Bukovszky László:

Tanulmányok, közlemények

1. *Kaiser Gyula életpályája*. In Bukovszky László(szer.): Kaiser Gyula: *Nehéz hőskölteményt nem írni. Az Országos Keresztényszocialista Párt kezdetei*. MEDIA NOVA M, Dunaszerdahely 2014 (2015-ben jelent meg), 21–50. p.
2. *The New Form of Cooperation between the Czechoslovak State Security (ŠtB) and KGB after 1968*. Drafts the International Workshop. The Committee of National Remembrance, Budapest 2015, 9–13.p.

Szerkesztés

1. Bukovszky László(szer.): Kaiser Gyula: *Nehéz hőskölteményt nem írni. Az Országos Keresztényszocialista Párt kezdetei*. MEDIA NOVA M, Dunaszerdahely 2014 (2015-ben jelent meg)

Gyurgyík László

Könyv

1. Gyurgyík László: *Demográfiai adatok gyűjteménye Demográfia és Történeti demográfia tárgyak oktatásához*. SJE TK Komárom 2015, 152 old. (elektronikus kiadvány)

Tanulmányok, közlemények

1. Gyurgyík László: A 2011. évi népszámlálás lakossági mikroadatai. *Fórum Társadalomtudományi Szemle*, 2015/3. 123-125. p. ISSN 1335-4361

L. Juhász Ilona

Könyvek

1. *Amikor mindenki a háborús állapotok igája alatt roskadoz... Erdélyi menekültek a mai Szlovákia területén. Adalékok az első világháborús migráció történetéhez*. Somorja–Komárom: Fórum Kisebbségkutató Intézet 2015, 466 p. /Notitia historico-ethnologica 6./ ISBN 978-80-89249-79-4
2. *Örök mementó. A holokauszt emlékjelei Dél-Szlovákiában*. Dunaszerdahely: Vámbéry Polgári Társulás 2015, 198 p. ISBN 978-80-972164-0-5

Tanulmányok, közlemények

1. Szakrális kisemlékek mint a két világháború emlékjelei Dél-Szlovákiában. In *Musaeum Hungaricum 5. A szlovákiai magyarság tárgyi emlékei és ezek múzeumi dokumentációja című konferencia tanulmánykötete*. Danter Izabella szerk. Boldogfa: Mátyusföldi Muzeológiai Társaság 2014, 115–124. p.
2. Az elhunyt emlékezetének temetőn kívüli emlékjelei. Haláljelek és halálhelyjelek Dél-Szlovákiában. In *Musaeum Hungaricum 5. A szlovákiai magyarság tárgyi emlékei és ezek múzeumi dokumentációja című konferencia tanulmánykötete*. Danter Izabella szerk. Boldogfa: Mátyusföldi Muzeológiai Társaság 2014, 125–136. p.
3. Malé sakrálné objekty vo funkciu pamätníkov prvej a druhej svetovej vojny na južnom Slovensku. In *Musaeum Hungaricum 5. Zborník príspevkov konferencie Musaeum Hungaricum. Hmotné pamiatky maďarského etnika na Slovensku a ich múzejná dokumentácia*. Zost. Izabela Danterová. Boldog: Muzeologická spoločnosť na Matúšovej zemi 2014, 117–125. p. 4
4. Pomníky zosnulých mimo cintorína. Označenia miesta smrteľnej dopravnej nehody na južnom Slovensku. In *Musaeum Hungaricum 5. Zborník príspevkov konferencie Musaeum Hungaricum. Hmotné pamiatky maďarského etnika na Slovensku a ich múzejná dokumentácia*. Zost. Izabela Danterová. Boldog: Muzeologická spoločnosť na Matúšovej zemi 2014, 126–136. p.²

² A *Musaeum Hungaricum 5.* valójában 2015-ben jelent meg.

5. Mementá holokaustu. Pamätné objekty venované šoa na Slovensku s dôrazom na územia pripojené k Maďarsku v r. 1938. *Acta Ethnologica Danubiana 17* (2015), 33–86. p.
6. A karácsonyhoz kapcsolódó szokások, rítusok és emlékezetkultúra. *Eruditio–Educatio 10*, 2015/4, 5–14. p.

Egyéb

1. Egy temetői fénykép nyomában. A nagy 1965-ös érvíz és két keszegfalvai lány tragédiája. *Vasárnap 48*, 2015/27, 10–11. p.
2. Erdélyi menekültek a mai Szlovákia területén. *Új Szó* 68, 2015.6.27., 21. p. (Szalon 9, 2015/26)

Könyvismertetés

1. Holló István: Ne sírj, Apa! *Acta Ethnologica Danubiana 17* (2015), 238–239. p.

Kőrös Zoltán

Könyv

1. *Muszkaföldön. Felvidékiek visszaemlékezései a szovjet hadifogságra.* /Elbeszélte történelem 3./ Történelemtanárok Társulata - Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somrja, 2015, 304 p., ISBN 978-80-89249-81-7

Lampl Zsuzsanna

Tanulmányok

1. A szlovákiai felsőoktatási szféra és a dél-szlovákiai magyar/szlovák fiatalok egyetempercepciói. *Fórum Társadalomtudományi Szemle*, 2014/4, 73-87.

Publicisztika

1. Viták egy gyilkosságról. *Új Szó*, 2015. január 16.
2. Középkori üzenet. *Új Szó*, 2015. január 23.
3. Az én bölcs szüleim. *Új Szó*, 2015. január 31.
4. A kifli néha árthat. *Új Szó*, 2015. február 6.
5. A lány és a farkasok. *Új Szó*, 2015. február 13.
6. Az otthon nemcsak egy szoba. *Új Szó*, 2015. február 20.
7. Miért nincs gyerek? *Új Szó*, 2015. február 27.
8. Mi a legfontosabb? *Új Szó*, 2015. április 17.
9. Értetlenül állok. *Új Szó*, 2015. május 15.
10. A patkány és a majom. *Új Szó*, 2015. május 29.
11. Falunapok hazai faktórral. *Új Szó*, 2015. augusztus 21.
12. A kegyetlen valóság. *Új Szó*, 2015. december 4.
13. Szlogenszemle. *Új Szó*, 2015. december 5.-től hetente

Liszka József

Könyv

1. *Szent Háromság egy Isten dicsőségére...*A Szentháromság kultusza a szlovákiai Kisalföld népi vallásosságában a szakrális kisemlékek tükrében. Somorja–Komárom: Fórum Kisebbségkutató Intézet–Etnológiai Központ 2015, 216 p. /Jelek a térben 5./ ISBN 978-80-89249-85-5

Tanulmányok, közlemények

1. Rozpráva bratov Grimmovcov Žabí kráľ (ATU 440) v internetnickom kontexte. *Slovenský národopis 63* (2015), 7–24. p. ISSN 1335-1303
-

2. Népmese vagy műmese? Gondolatok egy Grimm-mese kapcsán. In *A párbeszéd eleganciája. Köszöntő kötet Erdélyi Margit tiszteletére*. H. Nagy Péter á Keserű József szerk. Komárom: Selye János Egyetem Tanárképző Kar 2015, 99–114. p. ISBN 978-80-8122-120-0
3. *Csodálatos szent Háromság...* A kisalföldi szakrális kisémlékek feliratai a Szentháromság-émlékek tükrében. *Fórum Társadalomtudományi Szemle 17*, 2015/3, 69–94. p. ISSN 1335-4361
4. Zur Internationalität der Grimm-Märchen. In *Historische Volkskunde in Niederbayern. Reflexionen auf Walter Hartinger*. Hg. von Winfried Helm und Manfred Seifert. Passau: Dietmar Klinger Verlag 2015, 26–29. p. ISBN 978-3-86328-137-3
5. Die Ikonographie der Allerheiligsten Dreifaltigkeit bei den sakralen Kleindenkmälern im slowakischen Teil der Kleinen Tiefebene. *Passauer Jahrbuch 57* (2015), 203–218. p. ISSN 1862-3212
6. Von der Bühne zum Museum. Konstruktionsversuche einer ungarischen Volkskultur in der Slowakei. *Acta Ethnologica Danubiana 17* (2015), 133–139. p. ISBN 978-80-89249-86-2
7. Mythos oder Wirklichkeit? Über das „Pressburger ethnische Modell“. *Eruditio–Educatio 10*, 2015/3, 5–19. p. ISSN 1336-8893

Egyéb

1. Olvastam és olvastam... Beszélgetés Verebélyi Kincső professzor asszonnyal kultúráról, néprajzról és az élet dolgairól. *Fórum Társadalomtudományi Szemle 17*, 2015/1, 169–179. p. ISSN 1335-4361
2. Két tudományos tanácskozás Freiburgban. *Acta Ethnologica Danubiana 17* (2015), 285–287. p. ISBN 978-80-89249-86-2
3. „Hegyet hágék, lőtőt lépék...” Konferencia Erdélyi Zsuzsanna néprajztudós emlékére. *Acta Ethnologica Danubiana 17* (2015), 288–290. p. ISBN 978-80-89249-86-2
4. Egy házaspár jubileumára. Verebélyi Kincső és Voigt Vilmos köszöntése. *Acta Ethnologica Danubiana 17* (2015), 302–304. p. ISBN 978-80-89249-86-2
5. Tri prvé dámy súčasnej slovenskej etnológie. Zdravica Marte Botikovej, Izabelle Danterovej a Hane Hlôškovej. A mai szlovákiai néprajz három nagyszőnye. Marta Botiková, Danter Izabella és Hana Hlôšková köszöntése. *Acta Ethnologica Danubiana 17* (2015), 308–312. p. ISBN 978-80-89249-86-2
6. A természetakarító. Szubjektív sorok Klamár Zoltán hatvanadik születésnapjára. *Acta Ethnologica Danubiana 17* (2015), 313–315. p. ISBN 978-80-89249-86-2
7. Friedrich Karl Azzola (1931. 12. 4. – 2014. 12. 6.). *Acta Ethnologica Danubiana 17* (2015), 325–326. p. ISBN 978-80-89249-86-2
8. Egy átutazó emlékére. Körmendi Géza elment. *Acta Ethnologica Danubiana 17* (2015), 326–328. p. ISBN 978-80-89249-86-2

Recenziók, könyvismertetések

1. Jeřábek, Richard: Lidová výtvarná kultura. *Ethnographia 126* (2015), 150–151. p. ISSN 0014-1798
2. Ellwanger, Karen–Hauser, Andrea–Meiners, Jochen (Hg.): Trachten in der Lüneburger Heide und im Wendland. *Acta Ethnologica Danubiana 17* (2015), 231–232. p. ISBN 978-80-89249-86-2
3. Luffer, Jan: Katalog českých démonologických pověstí. *Acta Ethnologica Danubiana 17* (2015), 242–245. p. ISBN 978-80-89249-86-2
4. Uther, Hans-Jörg: Deutscher Märchenkatalog. Ein Typenverzeichnis. *Acta Ethnologica Danubiana 17* (2015), 255–256. p. ISBN 978-80-89249-86-2
5. Kasten, Tilman Hg.: „Jánošík & Co”. *Die Slowakei in Selbst- und Fremdwahrnehmung. Eruditio–Educatio 10*, 2015/4, 109–116. p. ISSN 1336-8893
6. Zajonc, Juraj–Mészárosová, Marianna–Kostovská, Ingrid összeáll.: Slovenský národopis. Bibliografia 1953–2002. *Ethnographia 126* (2015), 537–539. p. ISSN 0014-1798

Ismeretterjesztés, publicisztika

1. Hintókában és másutt 1. *Irodalmi Szemle 55*, 2015/3, 22–33. p. ISSN 1336-5088

2. A hollóvá változott fivérek – térben és időben. *Új Szó* 68, 2015.6.20., 19. p. (Szalon 9, 2015/25) ISSN 1335-7050
3. Hintókában és másutt 2. *Irodalmi Szemle* 55, 2015/9, 71–83. p. ISSN 1336-5088
4. Schmittelés, avagy tényleg így néz ki a jövő? *Új Szó* 68, 2015.10.15., 8. p. ISSN 1335-7050
5. Mindenség Déva-vára... *Katedra* 23/3 (2015. november), 3. p. ISSN 1335-6445
6. 2005-ös napló 1. *Opus* 7, 2015/5 (38), 53–75. p. ISSN 1338-0265

Szerkesztés

1. *Acta Ethnologica Danubiana* 17 (2015)

Öllős László

Tanulmányok, közlemények

1. Politické spoločenstvo a kolektívna identita v Európskej únii. In Öllős László– Hampl, David a kol.: *Deset let v Evropské unii: stav, zkušenosti, perspektivy*. Nezávislé centrum pro studium politiky a Academia Rerum Civilium, Kolín, 2014, 45–62. p.
2. A konfliktus helye a nemzeti identitásban. In *Nemzeti és etnikai konfliktusok – megbékélési lehetőségek*. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 2015, 9–18 p.
3. A nemzeti elválasztás öröksége és az Európai Unió. *Fórum Társadalmtudományi Szemle*, 2015/4. 3–13. p. ISSN 1335-4361

Popély Árpád

Tanulmányok:

1. Popély Árpád: A szlovák országgyűlés megválasztása és az Egyesült Magyar Párt. In Makkai Béla (szerk. és a bevezetőt írta): *A Felvidék krónikása. Tanulmányok a 70 éves Popély Gyula tiszteletére*. Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem – L'Harmattan Kiadó /Károli Könyvek/, 2015, 105-119. p., ISBN 978 963 414 054 2, ISSN 2062-9850

Simon Attila

Könyv

1. Simon Attila, et. al.: *Változó világban - V premenlivom svete*. A magyar kisebbség a harmincas évek Csehszlovákiájában – Maďarská menšina v Československu v tridsiatych rokoch. Selye János Egyetem Tanárképző Kar, Komárom – Komárno, 2015, 113. p. ISBN 978- 80-8122-168-2

Tanulmányok

1. Simon Attila: Nyilasok a spájzban. Szélsőjobboldali kísérletek a szlovákiai Magyar Párt átalakítására és Esterházy János eltávolítására a pártelnöki tisztségéből 1939 és 1945 között. *Fórum Társadalmtudományi Szemle*, 2015, č. 4, 31–60. p. ISSN 1335-4361
2. Simon Attila: A felvidéki szellem és az úri Magyarország találkozása. A reintegráció Janus-arca a szlovákiai magyar értelmiség első generációjának a szemével. In Gyarmati György –Pihurik Judit (szerk.): *Háborús hétköznapok hadszíntéren, hátszágban 1939–1945*. Magyar Történelmi Társulat-Kronosz Kiadó, Pécs-Budapest, 211-228. p. ISBN: 978 615 5497 52 0

Konferenciák és szemináriumok

A konferenciák meghívói, leírása és immár sok esetben az előadások videó felvételei megtalálhatók a Fórum Kisebbségkutató Intézet honlapján.

Egy évszázad távlatából. Nemzetközi tudományos konferencia az első világháborúról

Időpont: 2015. 02. 10.

Helyszín: Pozsony, SZNM – a Magyar Kultúra Múzeuma

Rendező: Fórum Kisebbségkutató Intézet

Társrendező: SZNM – a Magyar Kultúra Múzeuma, Magyarország Nagykövetsége

Egy évszázad távlatából címmel rendezett konferenciát Pozsonyban a Fórum Kisebbségkutató Intézet. A konferencián magyarországi és szlovákiai történészek ismertették kutatásaik eredményeit. Az előadások több témakört is érintettek, közte a világháború magyar és szlovák szempontú értékelését, a keleti-Kárpátokban lefolyt harcokat, a felvidéki katonatemetők állapotát illetve a háborús hátszín hétköznapijait. A konferencia kísérőrendezvényeként került megnyitásra a Nagy Háború Kutatásáért Közhasznú Alapítvány „Gondolatban mindig ott leszek” című kiállítását. A konferencián a Fórum Kisebbségkutató Intézet munkatársai közül L. Juhász Ilona tartott előadást, aki az első világháború dél-szlovákiai emlékezetéről tartott előadást.

a konferenciáról bővebben lásd: <http://foruminst.sk/2015/02/10/egy-evszazad-tavlatabol-nemzetkozi-tudomanyos-konferencia-az-első-világháborúról/>

Mérföldkövek 2015

Időpont: 2015. 05.1.

Helyszín: Komárom, Udvard

Rendező: Fórum Kisebbségkutató Intézet, Pro Pátria Honismereti Társaság

19. alkalommal gyűltek össze a helytörténészek a Mérföldkövek elnevezésű országos találkozón Udvardon. Az udvardi eseményhez az idén nyitórendezvényként kapcsolódott az a komáromi Duna Menti Múzeum dísztermében megvalósult tanácskozás, amely a régészet, helytörténet, néprajz, művészettörténet és rokon tudományok vonatkozásában kínált izgalmas előadásokat részben magyar, részben szlovák nyelven.

Az udvardi konferencia témája a helytörténeti irodalom helyzete volt. A konferencián átadták a Pátria-díjat, amelyet évente egy olyan helytörténésznek ítél oda a szövetség, aki munkásságával hozzájárul a helytörténeti kutatásokhoz. Idén az elismerést Szanyi Mária néprajzkutató, a Kincskereső mozgalom megálmodója és elindítója kapta.

Krízis és globalizáció az Európai Unióban

Időpont: 2015. augusztus 28.

Helyszín: Fórum Kisebbségkutató Intézet (Park utca 4, 931 01 Somorja)

Rendező: Somorja város,

Társrendező: Fórum Kisebbségkutató Intézet,

2015. augusztus 28-án került megrendezésre Somorja város és a Fórum Kisebbségkutató Intézet közös rendezésében az “A krízis és a globalizáció az EU régióiban” című nemzetközi konferenciára. A konferencián Somorja testvérvárosai és partnerszervezetei delegációi vettek részt egy-egy előadás erejéig s mutatták be a témát régiójuk szempontjából, ill. osztották meg a hallgatósággal tapasztalataikat. A rendezvény az EU Európai polgárság programja támogatásával valósult meg.

Musaeum Hungaricum 2015

Időpont: 2015. 10. 22.

Helyszín: Fórum Kisebbségkutató Intézet (Park utca 4, 931 01 Somorja)

Rendező: Mátyusföldi Muzeológiai Társaság

Társrendező: Fórum Kisebbségkutató Intézet, Galántai Honismereti Múzeum

A Mátyusföldi Muzeológiai Társaság és társintézményei 12. alkalommal tartottak szakmai konferenciát a szlovákiai magyarság tárgyi emlékei és ezek múzeumi dokumentációja tárgyköréből. Az idei konferencia témáját az első világháború muzeológiai vonatkozásai adták.

Bővebben: <http://foruminst.sk/2015/10/20/musaeum-hungaricum-xii/>

A Szlovákiai Magyarok Kerekasztalának éves konferenciája

Időpont: 2014. XI. 20.

Helyszín: Dunaszerdahely

Rendező: Szlovákiai Magyarok Kerekasztala

Társrendező: Fórum Intézet

A Szlovákiai Magyarok Kerekasztala éves konferenciájának középpontjában ezúttal az oktatásügy aktuális problémái, a magyar nyelvű diplomák igénye, a nyelvi jogérvényesítés, valamint az önkormányzatiság kérdései álltak. Az éves konferencián a hagyományokhoz híven idén is átadták a Civil Díjat, melyet ezúttal a magyar iskolák színvonalasabb oktatásáért indított aláírásgyűjtés kezdeményezői, a petíciós bizottság tagjai, Vojtek Katalin, Filip Zacher és Fibi Sándor vehették át.

Bővebben lásd: <http://www.kerekasztal.org/2015/11/eves-konferenciat-tart-a-szlovakiai-magyarok-kerekasztala/>

Magyar Tudományosság Szlovákiában 2015

Időpont: 2015. 11. 26.

Helyszín: Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja

Rendező: Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács

Társrendező: Fórum Kisebbségkutató Intézet

A Magyar Tudományos Akadémia szlovákiai köztisztületi tagjai által alapított MTA Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanácsa a FKI székházában tartotta éves közgyűlését. A SZMAT tagjain kívül a közgyűlésen megjelent Kocsis Károly akadémikus, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság elnöke. A közgyűlésen beszámolókat hangoztak el az egyes tudományterületek munkájáról és élén vita bontakozott ki a SZMAT terveiről. A közgyűlés keretén belül került sor a Magyar Tudományosság Szlovákiában 2015 c. konferenciára, amelyen az egyes tudományterületek jeles képviselői tartottak előadást aktuális kutatási eredményeikről.

Konferencián és szemináriumon való részvétel

Revíziós sikerek – reintegrációs gyakorlatok Magyarországon

Időpont: 2015. 02. 03.

Helyszín: Budapest

Rendező: MTA BTK TTI

Résztevő: Simon Attila

Revíziós sikerek – reintegrációs gyakorlatok Magyarországon 1938–1945 címmel szervezett műhelykonferenciát rendez a Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete. A műhelykonferencián a résztvevők eddigi kutatásaik eredményeit ismertették és a további együttműködés lehetőségeiről is egyeztetek. Intézetünket Simon Attila képviselte, aki a Felvidéki reintegráció kutatási tapasztalatai és eredményei címmel tartott előadást.

Egy évszázad távlatából. Nemzetközi tudományos konferencia az első világháborúról

Dátum: 2015. február 10.

Helyszín: Pozsony, Magyar Kultúra Múzeuma

Rendező: Magyar Kultúra Mzeuma, Fórum Kisebbségkutató Intézet

Résztevő: L. Juhász Ilona

A pozsonyi Magyar Kultúra Múzeumában került sor arra az interdiszciplináris konferenciára, ahol L. Juhász Ilona: *Temetések, újratemetések, mementók. A háború áldozatainak emlékezete címen* tartott előadást.

Cooperatiom and Conflicts among the Security Services in the Soviet Bloc

Időpont: 2015. 02. 13.

Helyszín: Budapest

Rendező: Nemzeti Emlékezet Bizottsága

Résztevő: Bukovszky László

A Nemzeti Emlékezet Bizottsága által szervezett *Cooperatiom and Conflicts among the Security Services in the Soviet Bloc* c. nemzetközi konferencián a volt kommunista titkosszolgálatok együttműködési formáiról folyt tanácskozás. Intézetünk részéről Bukovszky László tartott előadást *The New Form of Cooperation between the Czechoslovak State Security (ŠtB) and KGB after 1968 - A csehszlovák Állambiztonság (ŠtB) és a KGB új együttműködési formája 1968 után* címmel.

Társadalmi konfliktusok – Társadalmi jólét és biztonság – Versenyképesség és társadalmi fejlődés.

Időpont: 2015. február 19–20.

Helyszín: Kodolányi János Főiskola, Veszprém

Szervező: Kodolányi János Főiskola és a Magyar Tudományos Akadémia Veszprémi Akadémiai Bizottsága Gazdaság-, Jog- és Társadalomtudományi Szakbizottsága

Résztevő: Öllös László

A Társadalmi konfliktusok – Társadalmi jólét és biztonság – Versenyképesség és társadalmi fejlődés c. konferencián intézetünk képviselőjében Öllös László tartott előadást. Előadásának címe *A nemzeti elválasztás* volt.

Aktuální problémy současného světa

Időpont: 2015. április 23–24.

Helyszín: Kutná Hora

Szervező: ACADEMIA RERUM CIVILIUUM – Vysoká škola politických a společenských věd

Résztevő: Öllös László

A csehországi Kutná Horán megrendezett nemzetközi konferencián Öllös László az az európai kölcsönösség témájában tartott Európska vzájomnosť címmel előadást.

Komáromi Mérföldkövek

Dátum: 2015. 04. 30.
Helyszín: Duna Menti Múzeum, Komárom
Rendező: Nyitrai Kerületi Önkormányzat, Duna Menti Múzeum, Klapka György Múzeum, Pro Patria Honismereti Szövetség
Résztevő: L. Juhász Ilona, Liszka József

A Pro Patria Honismereti Szövetség által évek óta Udvardon megrendezett Mérföldkövek című honismereti konferencia rendezvénysorozatához az idén nyitórendezvényként kapcsolódott az a komáromi Duna Menti Múzeum dísztermében, 2015. április 30-án megvalósult tanácskozás, amely a régészet, helytörténet, néprajz, művészettörténet és rokon tudományok vonatkozásában kínált izgalmas előadásokat részben magyar, részben szlovák nyelven. A Fórum Kisebbségkutató Intézet Etnológiai Központját a konferencián előadással L. Juhász Ilona képviselte *Erdélyi menekültek Komáromban az első világháború idején történeti-néprajzi szempontból a korabeli sajtó hírianyaga tükrében* című referátumával.

L. Juhász Ilona freiburgi előadása

Dátum: 2015. 06. 22.
Helyszín: Freiburg, Institut für Volkskunde der Deutschen des östlichen Europa (IVDE)
Rendező: Institut für Volkskunde der Deutschen des östlichen Europa (IVDE)
Társrendezők: Freiburgi Egyetem, Fórum Kisebbségkutató Intézet Etnológiai Központ, Szegedi Egyetem Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszéke
Résztevő: L. Juhász Ilona, Liszka József

A freiburgi Kelet-európai Németek Néprajzi Intézete (IVDE) idei, 2015. június 22-én lezajlott tematikus konferenciáját szűken értelmezve a második világháború után Kelet-Európából kitelepített németek búcsújárásainak szentelte, tágabban általában a búcsújárások, valamint az emlékezéskultúra volt a Németországból, Svájcból, Szlovákiából és Magyarországról meghívott előadók központi témája. A konferencia házigazdája, Michael Prosser-Schell professzor felvezetésként az előadók korábbi munkásságát gondos aprólékossággal méltatta. A tanácskozáson a Fórum Intézet komáromi Etnológiai Központját L. Juhász Ilona képviselte *A harmincnégyes kónél... Halálhelyjelek Dél-Szlovákiában* című előadásával. A hatalmas érdeklődést kiváltó referátumot, illetve az annak keretében röviden bemutatott, majdnem azonos című könyvet méltatva Hans-Werner Retterath, az IVDE igazgatóhelyettese elmondta, hogy a szerző imponálóan komplex módon közelítette meg kutatási témáját, s amit példa nélkülűnek tart, az az időbeli változások évek hosszú során át történő nyomon követése és rögzítése. L. Juhász Ilonának ezáltal egy jelenséget nemcsak a különféle források (újsághírek, levéltári források, interjúk valamint megfigyelés) alapján sikerült komplex módon bemutatnia és értelmeznie, hanem a folyamatosan bekövetkező változásokat is rögzítenie. Érdeklődésre reagálva Liszka József, az Etnológiai Központ igazgatója röviden bemutatta a jelenlévőknek a komáromi intézetet, annak is első sorban a szakrális kisemlékekkel és a változásvizsgálatokkal kapcsolatos tevékenységét, publikációit. A tervek szerint a freiburgi tanácskozáson elhangzott előadások a közeljövőben egy konferenciakötet formájában nyomtatásban is megjelennek.

Sajtóvisszhang:

Liszka József: Két tudományos tanácskozás Freiburgban. *Acta Ethnologica Danubiana* 17 (2015), 285–287. p.

Kvalitatív ifjúságkutatási módszerek

Dátum: 2015. augusztus 3.
Helyszín: Budapest
Rendező: Okt-Full Tanácsadó Kft., Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., Magyar Cserkészszövetség
Résztevő: Lampl Zsuzsanna

A TÁMOP-5.2.8-12/1-2013-0001 „Kisközösségi ifjúság nevelés támogatása” c. projekthez kapcsolódóan került sor arra a workshopra, amelyen a projekt keretében kialakított kvalitatív ifjúságkutató módszerek kerültek bemutatásra és megvitatásra. A műhelymunkán Lampl Zsuzsanna meghívott ifjúságkutató módszertani szakértőként vett részt.

Krízis és globalizáció az Európai Unióban

Időpont: 2015. augusztus 28.

Helyszín: Fórum Kisebbségkutató Intézet (Park utca 4, 931 01 Somorja)

Rendező: Somorja város, Fórum Kisebbségkutató Intézet,

Résztevő: Öllös László

2015. augusztus 28-án a Somorja város és a Fórum Kisebbségkutató Intézet közös rendezésében az “A krízis és a globalizáció az EU régióiban” című nemzetközi konferencián intézetünk képviselőjében Öllös László tartott előadást *Az európai összetartozás két kérdése* címmel.

Nemzetek, városok, emberek, traumák

Dátum: 2015. 09. 8–9.

Helyszín: Praha, Universita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií

Rendezők: Universita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií; Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk

Résztevők: L. Juhász Ilona, Liszka József

A prágai Károly Egyetem Bölcsészettudományi Kara és a Lengyel Tudományos Akadémia Archeológiai és Etnológiai Intézete rendezésében 2015. szeptember 8–9-én valósult meg Prágában az interdiszciplináris nemzetközi konferencia. A Cseh-, Lengyel- és Oroszországból, valamint Szlovákiából érkezett előadók különféle tudományos diszciplínák (filozófia, szociológia, etnológia, történettudomány, kulturális antropológia stb.) aspektusából vizsgálták a 20. századi közép-európai történelem traumatikus vonatkozásait. A Fórum Kisebbségkutató Intézet Etnológiai Központja képviselőjében L. Juhász Ilona Egy Duna menti város, Komárom zsidó közössége a társadalmi-politikai változások tükrében 1938-tól napjainkig (*Židovská komunita v procese politických a spoločenských premien od roku 1938 až po súčasnosť v podunajskom meste Komárno*), Liszka József pedig A magyarok Trianon traumája a 21. században (*Trianonská trauma Maďarov v 21. storočí*) címen tartott előadást.

Egyesületek és társulások a Mátyusföldön és a Csallóközben

Időpont: 2015. 09. 11.

Helyszín: Vágselye

Rendező: Állami Levéltár

Résztevő: Bukovszky László

A vágsellyei Állami levéltár *Egyesületek és társulások a Mátyusföldön és a Csallóközben* címmel tartott nemzetközi konferenciát. A konferencián Bukovszky László *Galántai társadalmi és kulturális egyesületek a 19. század végétől 1945-ig* címmel tartott előadást.

Megtalált és kitalált hagyományok

Dátum: 2015. 09. 21–22.

Helyszín: Freiburg, Institut für Volkskunde der Deutschen des östlichen Europa (IVDE)

Rendező: Institut für Volkskunde der Deutschen des östlichen Europa (IVDE)

Társrendezők: Freiburgi Egyetem, Fórum Kisebbségkutató Intézet Etnológiai Központ, Szegedi Egyetem Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszéke

Résztevő: Liszka József

A freiburgi Kelet-európai Németek Néprajzi Intézete (IVDE) 2015. szeptember 21–22-én *Megtalált és kitalált lokális ünnepek és fesztiválok a rendszerváltás után... (Gefundene und erfundene lokale Feste und Festivals nach der Wende...)* címen rendezett nemzetközi, interdiszciplináris konferenciát. A német, magyar, szlovákiai magyar, cseh, román résztvevők előadásaikban elsősorban a helyi kulturális önszerveződés konkrét példáit vizsgálták, a helyi

közösségek rendszerváltást követő ünnep-, fesztivál-, illetve hagyományteremtő aktivitását elemezték és mutatták be. A konferenciát Werner Mezger professzor, a német intézmény igazgatója nyitotta meg, majd a rendezvény házigazdáiént Schell Csilla és Michael Prosser-Schell professzor vezényelte le a kétnapos rendezvényt. A tanácskozáson a Fórum Intézet komáromi Etnológiai Központját Liszka József képviselte a Revitalizáció és/vagy kitalált hagyomány? Szokások és ünnepek a délnyugat-szlovákiai magyarok körében a 21. század elején (*Revitalisierung und/oder erfundene Tradition? Bräuche und Feste der Ungarn in der Südwest-Slowakei am Anfang des 21. Jahrhunderts*) című előadásával. A tervek szerint a freiburgi tanácskozáson elhangzott előadások a közeljövőben egy konferenciakötet formájában nyomtatásban is megjelennek.

Sajtóvisszhang:

Liszka József: Két tudományos tanácskozás Freiburgban. *Acta Ethnologica Danubiana* 17 (2015), 285–287. p.

A fogyatékkal élő gyermekeket nevelő szlovákiai magyar családok helyzete

Dátum: 2015. október 6.

Helyszín: Pozsony

Rendező: Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetsége, Szövetség a Közös Célokért konferenciája.

Résztevő: Lampl Zsuzsanna

A Családlánc szlovákiai szervezeteinek konferenciáján, amelynek célja a közös tevékenységek és a szervezetek belső kommunikációjának fejlesztése, valamint az összefogás lehetőségeinek kiszélesítése volt, Lampl Zsuzsanna a fogyatékkal élő gyermekeket nevelő családok helyzetéről tartott előadást.

Magyar idők Komáromban – adalékok egy korszak értékeléséhez

Időpont: 2015. október 6.

Helyszín: Komárom, Duna Menti Múzeum

Szervező: Nyitrai Állami Levéltár komáromi fióklevéltára

Résztevők: Simon Attila

Magyar idők Komáromban – adalékok egy korszak értékeléséhez címmel tartott előadást Simon Attila a Nyitrai Állami Levéltár komáromi fióklevéltára által *Az idő gyógyít, de a sebek megmaradnak* címmel rendezett a szimpóziumon. A konferencián, amelynek témája Komárom második világháború alatti története volt történészek és levéltári szakemberek adtak elő.

Museaeum Hungaricum XII.

Dátum: 2015. 10. 22.

Helyszín: Somorja, Fórum Kisebbségkutató Intézet

Rendező: Mátyusföldi Muzeológiai Társaság

Társrendezők: Fórum Kisebbségkutató Intézet

Résztevő: L. Juhász Ilona

Somorján, a Fórum Kisebbségkutató Intézet székházában a Mátyusföldi Muzeológiai Társaság rendezésében került sor a konferenciára. L. Juhász Ilona *Emlékjelek mint a szimbolikus térfoglalás eszközei Rozsnyó főterén az államfordulatok és a rendszerváltás tükrében* címen tartott előadást.

40. výročie Helsinskej deklarácie: Ľudské práva v historicko-politickom kontexte Strednej Európy a význam helsinského procesu pre našu súčasnosť.

Időpont: 2015. november 4–5..

Helyszín: Szentgyörgy (Svätý Jur)

Szervező: A Szlovákiai Helsinki Bizottság

Résztevő: Öllös László

A Helsinki Bizottság által rendezett workshopon Öllös László az emberi jogok értelméről tartott előadást.

Anton Straka-konferencia

Időpont: 2015. November 13.

Helyszín: Cseh Kulturális Centrum, Budapest

Szervező: Cseh Kulturális Centrum, Budapest

Résztevő: Simon Attila

A két háború közötti cseh–magyar közeledés egyik elhivatott személyiségéről Anton Strakáról rendeztek Budapesten konferenciát, ahol a cseh költő és fordító életpályája mellett a cseh és magyar társadalom érintkezési pontjai is szóba kerültek. Ennek kapcsán intézetünk igazgatója, Simon Attila arról tartott előadást, hogy hogyan hatott a cseh társadalom a szlovákiai magyar értelmiség első generációjára.

Nemzetközi Gulág-konferencia

Időpont: 2015. november 25

Helyszín: Budapest, az MTA székháza

Rendezők: a Nemzeti Emlékezet Bizottsága és a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpontja

Résztevő: Simon Attila

2015. november 25-én a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében a Nemzeti Emlékezet Bizottsága és a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpontja nemzetközi Gulág-konferenciát szervezett *Gulág-Gupvi. A Szovjet fogság Európában* címmel. A nagy érdeklődés által kísért rendezvényen 10 ország 16 kutatója adott elő a Szovjetunióba elhurcoltak témájában. Az előadók között volt többek között mart Laar Észtország volt miniszterelnöke, s a szovjet önkény által egyik legjobban sújtott ország, Lengyelország több neves kutatója is. A konferencián intézetünk igazgatója, Simon Attila *A málenkij robotra elhurcolt szlovákiai magyarok és a csehszlovák kormányzat hozzájuk való viszonya* címmel többek között arról is beszélt, hogy próbálta a csehszlovák diplomácia akadályozni az elhurcolt szlovákiai magyarok hazatérését.

A szlovákiai magyar értelmiség néhány jellemzője empirikus adatok tükrében

Dátum: 2015. november 26.

Helyszín: Somorja

Rendező: Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács

Résztevő: Lampl Zsuzsanna

A SZMAT éves konferenciáján Lampl Zsuzsanna meghívott előadóként a szlovákiai magyar értelmiségről eddig végzett szociológiai kutatások eredményeit ismertette az „A szlovákiai magyar értelmiség néhány jellemzője empirikus adatok tükrében“ c. előadásban.

A reintegráció nehézségei az első bécsi döntés után

Dátum: 2015. november 26.

Helyszín: Somorja

Rendező: Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács

Résztevő: Simon Attila

A SZMAT éves konferenciáján Simon Attila meghívott előadóként arról tartott előadást, hogy az első bécsi döntést követően milyen nehézségekbe ütközött a felvidéki magyarok reintegrációja az anyaországba.

Könyvbemutatók, bemutatkozó rendezvények, előadások

Bukovszky László előadása a Szenci Városi Múzeumban

Dátum: 2015. március 15.
Helyszín: Szenc, Városi Múzeum
Rendező: Szenc, Városi Múzeum
Résztevő: Bukovszky László

A nemzeti ünnep alkalmából Bukovszky László tartott előadást a szenci Városi Múzeumban Az Országos Keresztényszocialista Párt belső válsága 1923–25-ben címmel.

„Magyar idők” a somorjai Zalabai Zsigmond Könyvtárban

Dátum: 2015. március 26.
Helyszín: Zalabai Zsigmond Könyvtár, Somorja
Rendező: Zalabai Zsigmond Könyvtár, FKI
Résztevő: Simon Attila

A Fórum Kisebbségkutató Intézet igazgatójának, Simon Attilának a *Magyar idők a Felvidéken* című könyvének a bemutatójára került sor 2015. március 26-án a somorjai Zalabai Zsigmond Könyvtárban. A könyvet Kovács László tanár mutatta be és méltatta a szép számú és nagy érdeklődést mutató közönségnek. A bemutatón az 1938 és 1945 közötti korszak számos mozzanata terítékre került, közte az is, hogy Somorja lakosságának egyszerre jelentett örömet és keserűséget az első bécsi döntés. Hiszen örültek, mert ismét „magyarok lettek”, de az, hogy Pozsonyt immár államhatár választotta el tőlük, rendkívül nehézé tette életüket.

Simon Attila előadása az MTA BTK Történettudományi Intézetében

Időpont: 2015. április 14.
Helyszín: Budapest, MTA BTK TT
Rendező: az MTA BTK Történettudományi Intézete
Résztevő: Simon Attila

Az „úri Magyarország és a felvidéki szellem találkozása” címmel tartott előadást intézetünk igazgatója, Simon Attila 2015. április 14-én a Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének munkatársai és más vendégek előtt. Az előadásban Simon Attila a felvidéki magyaroknak az 1938-as első bécsi döntés utáni sorsát, az anyaország viszonyaiba való beilleszkedésük történetét vázolta fel. Az előadást jó hangulatú beszélgetés és szakmai eszmecsere követte.

A szlovákiai magyarok asszimilációjának fő tényezői

Dátum: 2015. május 11.
Helyszín: Pat
Rendező: Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem Akadémiai Napok.
Résztevő: Lampl Zsuzsanna

Az Akadémiai Napok című nemzetközi szabadegyetemen meghívott előadójaként Lampl Zsuzsanna „A szlovákiai magyarok asszimilációjának fő tényezői – a szlovákiai magyar lét problémái a szociológus szemével” címmel tartott előadást.

Popély Árpád a Múzeumi Szalonban

Dátum: 2015. május 20.
Helyszín: Pozsony, Szlovák Nemzeti Múzeum - A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma
Rendező: Szlovák Nemzeti Múzeum - A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma, Hagyományok és Értékek Polgári Társulás

Résztevő: Popély Árpád

A pozsonyi Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeumában, a Múzeum, valamint a Hagyományok és Értékek Polgári Társulás szervezésében került sor a Múzeumi Szalon újabb rendezvényére, amelynek vendége, Popély Árpád történész, a Fórum Kisebbségkutató Intézet munkatársa, a Selye János Egyetem adjunktusa volt. Az *1945: a béke éve?* című rendezvényre a pozsonyi magyarok és németek második világháború utáni kitelepítésének 70. évfordulója alkalmából került sor. A rendezvényt Jarábik Gabriella, a múzeum igazgatónöje nyitotta meg, Popély Árpáddal Miklósi Péter publicista beszélgetett.

Fórumosok a pozsonyi könyvhéten

Dátum: 2015. 06. 05.
Helyszín: Pozsony, Közért, Lőrincapu utca 19.
Rendező: Minorma
Résztevő: Lampl Zsuzsanna, Popély Árpád

Hosszú idő után volt ismét könyvheti hangulata Pozsonynak: a Minorma Polgári Társulás nemrég megnyílt könyvcsereáldéje szolgált helyszínül a múlt hét csütörtökétől most hétfőig. A Közért nevű könyvcsereáldé ezen a napokon nemcsak könyvvel volt tele, hanem ismert szlovákiai magyar szerzőkkel is. A könyvkiadók mellett képviseltette magát a Fórum Kisebbségkutató Intézet is. A fórumos szerzők péntek délután álltak az érdeklődő közönség rendelkezésére. Lampl Zsuzsanna és Popély Árpád a legújabb könyvüket dedikálták.

A szlovákiai magyarok nemzeti identitása és nyelvhasználata

Dátum: 2015. június 6.
Helyszín: Pozsony
Rendező: Pozsonyi Casino
Résztevő: Lampl Zsuzsanna

A Pozsonyi Casinóban Lampl Zsuzsanna a szlovákiai magyarok számának, összetételének alakulásáról, valamint a nemzeti identitás kulcsfontosságú tényezőiről, köztük a nyelvhasználatról tartott előadást.

A Fórum Társadalomtudományi Szemle bemutatkozása a Folyóiratok Éjszakáján

Dátum: 2015. 06. 20–21.
Helyszín: Budapest, Iparművészeti Múzeum, Üllői út 33–37.
Rendező: Iparművészeti Múzeum
Résztevő: Lampl Zsuzsanna, Hunčík Péter, Roncz Melinda, Csanda Gábor

A Folyóiratok Éjszakája című rendezvény annyiban hasonlított az Ünnepi Könyvhétre, hogy itt is asztalokon sorakozott a sok-sok friss és régebbi kiadvány: az asztalok mögött szerzők és kiadói műhelyek kínálták a portékájukat, szemben velük pedig a könyvheti napokat is meghazudtoló érdeklődő sokaság. Annyiban más volt viszont, hogy a legtöbb olvasnivaló itt ingyen vagy jelképes áron elvihető volt. Arról nem is szólva, hogy a helyszínt a kívül-belül pazar Iparművészeti Múzeum szolgáltatta. A több mint száz folyóirat közt a Fórum Társadalomtudományi Szemle is terítékre került, s minden példánya gazdára talált. A fórumosok persze a lapon kívül a kisebbségi társadalomtudományt és eredményeit is igyekeztek lehetőség szerint bemutatni. A szlovákiai magyar lapok közül egyedül a Fórum kért és kapott húszperces bemutatkozást, erre a múzeum Díszterében került sor. Túlzás nélkül elmondható, hogy a jó szervezésnek és a jó lapoknak köszönhetően felejthetetlen nagy kaland volt a szombaton délután kettőtől éjjel kettőig tartó folyóirat szemle.

Bukovszky László előadása a Pozsonyi Casinóban

Dátum: 2015. június 23.
Helyszín: Pozsony
Rendező: Pozsonyi Casino
Résztevő: Bukovszky László

Bukovszky László tartott előadást a Pozsonyi Casinóban Az Országos Keresztényszocialista Párt válsága 1923–25-ben címmel.

Popély Árpád Fél évszázad kisebbségben című kötetének bemutatója

Dátum: 2015. szeptember 16.

Helyszín: Pozsony, Szlovák Nemzeti Múzeum - A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma

Rendező: Szlovák Nemzeti Múzeum - A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma

Résztevő: Popély Árpád

Pozsonyban, a A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeumában mutatták be Popély Árpád *Fél évszázad kisebbségben. Fejezetek a szlovákiai magyarság 1945 utáni történetéből* című monográfiáját. A kötetet Korpás Árpád publicista méltatta, aki a szerzővel a tárgyalt korszak számos feltárt és még feltárára váró kérdéséről beszélgetett. A szerző a kötetet a rendezvényt követően a helyszínen dedikálta.

Kerekasztalbeszélgetés a szlovákiai magyar identitásról

Dátum: 2015. október 22.

Helyszín: Pozsony

Rendező: S(z)lomarát, Vekker Műhely

Résztevő: Lampl Zsuzsanna

A Vekker Műhely Másik oldal c. előadását követően kerekasztalbeszélgetésre került sor, amelynek egyik szereplője Lampl Zsuzsanna volt.

Kapcsolódó publikáció: Foci és identitás. Új Szó, 2015. október 30.

Bukovszky László előadása Nádszegen

Dátum: 2015. október 23.

Helyszín: Nádszeg

Rendező: Nádszeg község

Résztevő: Bukovszky László

Az 1956-os forradalom ünnepe alkalmából Bukovszky László tartott előadást a Nádszeg községben *Forrongó ősz – Az 1956-os magyarországi forradalom és szabadságharc* címmel.

A „Muszkaföldön” bemutatója Komáromban a Múzeumbarátok estjén

Dátum: 2015. 11. 3.

Helyszín: Duna menti Múzeum, Komárom

Rendező: Múzeumbarátok Társasága

Résztevő: Kőrös Zoltán

A komáromi Múzeumbarátok Társaságának estjén a szerző beszélt a kötetéről. A könyvbemutatón részt vett Mórocz Mihály is, egy komáromi születésű volt szovjet hadifogoly is, aki saját tapasztalatait is megosztotta a vendégekkel. A könyvbemutató végén Kőrös Zoltán a dedikálta a kötetet.

Pap Gábor emlékkiállítás (Komárom, 2015. 11. 13.)

Dátum: 2015. 11. 13.

Helyszín: Komárom, Limes Galéria

Rendező: Komárom, Limes Galéria

Résztevő: L. Juhász Ilona, Liszka József

Pap Gáborról, a Dunántúli Református Egyházkerület hajdani püspökéről, az 1878-tól 1895-ig Komáromban szolgáló református lelkészről, a 19. századi keresztény-zsidó kapcsolatok előmozdítójáról halálának 120. évfordulója alkalmából a komáromi Limes Galériában 2015. november 13-a és december 31-e között emlékkiállítást volt megtekinthető. A galéria Dúdor-termében látható tárlat kurátora Fritz Beke Éva. A megnyitóra 2015. november 13-án került sor. Farkas Veronika, a Limes Galéria vezetője és Fazekas László, református püspök megnyitó szavai után a tárlatot L. Juhász Ilona, a Fórum Kisebbségkutató Intézet etnológusa nyitotta meg. Beszédében Pap Gábor és Schnitzer Ármin komáromi zsidó főrabbi példaértékű barátságát, és a keresztény–zsidó párbeszéd akkor megkezdődött, majd a huszadik század első felében megszakadt, s napjainkban ismét felélenkülő látszó folyamatát, annak fontosságát hangsúlyozta. A megnyitót Fekete Vince és Fekete Éva zenei, valamint Angyal Gábor verses előadása keretezte.

L. Juhász Ilona megnyitóbeszédének a szövege megjelent:

1. *Hitközségi Híradó* 2015. december, 6. p.
2. *Evangélikus Élet* 2015/51–52. sz.

A „Muszkaföldön” bemutatója a Vágsellyén

Dátum: 2015. 11. 14.
Helyszín: Magyar Ház, Vágsellye
Rendező: Fórum Kisebbségkutató Intézet
Résztevő: Kőrös Zoltán

A vágsellyei könyvbemutatón a szerző beszélt a kötetéről. A könyvbemutatót részt vett a könyv egyik főszereplője, Sulci József is, aki saját szavaival mondta el a tapasztalatait a szovjet hadifogságról. A könyvbemutató végén Kőrös Zoltán a dedikálta a kötetet.

A „Muszkaföldön” bemutatója a Somorján

Dátum: 2015. 11. 26.
Helyszín: Zalabai Zsigmond Városi Könyvtár, Somorja
Rendező: Zalabai Zsigmond Városi Könyvtár
Résztevő: Kőrös Zoltán, Simon Attila

A helyi alapiskola épületében megrendezett bemutatón a kötet szerkesztőjével, Kőrös Zoltánnal Simon Attila beszélgetett. A bemutatón a kötet három szereplője, Kállay György, Tóth István és Rázs Jenő is megjelent, akik a szovjet fogságban átélt élményeiket mondták el a közönségnek. A könyvbemutató végén Kőrös Zoltán a dedikálta a kötetet.

A „Muszkaföldön” bemutatója a Vágkirályfán

Dátum: 2015. 11. 28.
Helyszín: Vágkirályfa, Magyar Tannyelvű Alapiskola
Rendező: Fórum Kisebbségkutató Intézet
Résztevő: Kőrös Zoltán, Simon Attila

A helyi alapiskola épületében megrendezett bemutatón a kötet szerkesztőjével, Kőrös Zoltánnal Simon Attila beszélgetett. A könyvbemutató végén Kőrös Zoltán a dedikálta a kötetet.

A „Muszkaföldön” pozsonyi bemutatója

Dátum: 2015. 12. 01.
Helyszín: Pozsony, Pozsonyi Magyar Intézet, Védcölöp út 54.
Rendező: Pozsonyi Magyar Intézet és Fórum Kisebbségkutató Intézet
Résztevő: Kőrös Zoltán, Csanda Gábor

Szép számú és érdeklődő közönség előtt mutatta be könyvét Kőrös Zoltán. A rendezvényre a Pozsonyi Magyar Intézet és a Fórum Kisebbségkutató Intézet közös szervezésében került sor az első decemberi napon a PMI

székházában. A filmvetítéssel egybekötött megnyitót Molnár Imre, a PMI igazgatója tartotta, a szerzővel Csanda Gábor beszélgetett. A „Muszkaföldön”. *Felvidékiek visszaemlékezései a szovjet hadifogságra* című könyvből is elhangzottak részletek, a kivetítón pedig a Fórum Intézet Sulci Józsefről és Merva Arnoldról készült kisfilmje volt látható, így az est résztvevői ilyen közvetlen módon is megismerhették a kötet két főszereplőjét. Az esten számos kérdés vetődött fel a Szovjetunióba elhurcolt szlovákiai magyarokról, a hadifogságról, az oral history módszeréről. A csaknem kétórás bemutató végén Kőrös Zoltán a könyvét dedikálta.

A „Muszkaföldön” bemutatója a Szenci Városi Múzeumban

Dátum: 2015. 12. 09.
Helyszín: Szenc, Szenci Városi Múzeum
Rendező: Szenci Városi Múzeum
Résztevő: Kőrös Zoltán,

A Szenci Városi Múzeumban Korpás Árpád idegenvezető, történész mutatta be Kőrös Zoltán könyvét. A kötetben szereplő egykori hadifoglyok közül is eljöttek ketten, Hideghéty Flórián és Varga Gusztáv, akik felelevenítettek néhány történetet a Szovjetunióbeli hadifogságukról. A könyvbemutató végén Kőrös Zoltán a dedikálta a kötetet.

Kiállítás

Nyelvében él a národnostná menšina

Dátum: 2015. 11.2–15.
Helyszín: Bodrogközi és Ung-vidéki települések
Rendező: Fórum Kisebbségkutató Intézet
Résztevő: Orosz Őrs

A Bodrogköz és az Ung-vidék összesen 10 településén mutatkozott be a Fórum Intézet vándorkiállítása a Nyelvében él a národnostná menšina c. anyag. A kiállítást annak kurátora Orosz Őrs mutatta be az érdeklődő közönségnek.

Egyéb

Kíváncsiság hajt előre.

Az Újkor.hu c. internetes történelmi magazin hosszabb interjút jelentette meg Simon Attilával munkjáról, a szlovákiai magyra történetírásról és a Fórum Kisebbségkutató Intézetről.

<http://ujkor.hu/content/kivancsisag-hajt-elore-interju-simon-attilaval>

Mi is a (folklor)hagyomány?

Miklósi Péter interjúja az Új Szóban Liszka Józseffel (Mi is a (folklor)hagyomány? *Új Szó* 68, 2015. 3. 13., 9. p.) a szlovákiai magyar folklorisztikai kutatások eredményeiről, kilátásairól, jövőjéről.

Egy politikus történelmi tények tükrében

Az Új Szó c. napilap 2015. Április 4-i és 10-i száma kétrészes hosszabb interjút közölt Simon Attilával Esterházy János tevékenységével és megítélésével kapcsolatban.

<http://uj szo.com/napilap/interju/2015/04/04/egy-politikus-a-torteneti-tenyek-tukreben>

<http://uj szo.com/napilap/interju/2015/04/10/egy-politikus-a-torteneti-tenyek-tukreben-0>

A budapesti ELTE néprajz szakos hallgatói az Etnológiai Központban

Dátum: 2015. 04. 24.
Helyszín: Komárom, Etnológiai Központ
Rendező: Etnológiai Központ
Résztvevő: L. Juhász Ilona, Liszka József

2015. április 24-én a budapesti ELTE néprajz szakos hallgatóinak egy csoportja, Deáky Zita és Ilyefalvi Emese tanárok vezetésével látogatást tett az Etnológiai Központban. A vendégeket az intézmény tevékenységével, gyűjteményeivel L. Juhász Ilona és Liszka József ismertette meg. Mivel az ELTE Néprajzi Intézete hallgatói az idén nyáron a szlovákiai Kürtön és Berzétén végeznek terepgyakorlatot, az ehhez kapcsolódó praktikus kérdések is szóba jöttek. A bemutatást követő informális beszélgetés során annak a lehetősége és igénye is felvetődött, hogy a tanszék a kötelező múzeumi gyakorlat keretében a jövőben rendszeresen küldene diákokat az Etnológiai Központba. A látogatás városnézéssel zárult.

Marburgi néprajz szakos egyetemi hallgatók az Etnológiai Központban

Dátum: 2015. 05. 23–29.
Helyszín: Komárom, Etnológiai Központ
Rendező: Etnológiai Központ
Társrendező: A marburgi Philipps Egyetem Európai Etnológia és Kultúratudományi Tanszéke
Résztvevő: L. Juhász Ilona, Liszka József

A marburgi Philipps Egyetem Európai Etnológia és Kultúratudományi Tanszékének tizenöt hallgatója, Manfred Seifert professzor vezetésével 2015. május 23-a és 29-e között egy hetet töltött Komáromban. A tanulmányi kirándulás és terepgyakorlat sajátos ötvözeteként értelmezhető itt tartózkodás keretében a vendégek Komárom etnikai és vallási összetételével, az itt élő nemzetiségek és vallási felekezetek együttélésének mindennapjaival igyekeztek megismerkedni. Az ismerkedés szakmai hátterét a Fórum Kisebbségkutató Intézet komáromi Etnológiai Központja biztosította. Ennek keretében a város történelmével (erődrendszer- és múzeumlátogatás), etnikai és vallási viszonyaival (templom- és temetőlátogatás, a nemzeti szimbólumként is funkcionáló emlékművek megtekintése) ismerkedtek. Kétféle csoportokban az Etnológiai Központ munkatársai (L. Juhász Ilona és Liszka József) által bebiztosított beszélgetőpartnerekkel interjúkat is készítettek a református, a római katolikus és a zsidó hitközség,

valamint a magyar és a szlovák kulturális szervezetek képviselőivel. Sor került egy ismerkedési délutánra is a komáromi Selye János Egyetem német és angol szakos hallgatóinak egy csoportjával, valamint a Szlovákiai Magyar Fiatalok Tudományos és Kulturális Társulása (TéKa) képviselőivel. Az utolsó napon az Etnológiai Központ munkájával való részletes megismerkedésre került sor, egyrészt Liszka József részletes tájékoztatása, másrészt az intézet egyes adatbázisaiban való, jórészt L. Juhász Ilona által irányított tájékozódás révén.

Sajtóvisszhang:

1. Fellingner, Dorothée– Henning, Mona– Rickstat, Ingrid– Shapran, Rosa– Steinhage, Katharina– Thoms, Jan– Vogel, Julia: Marburger Ethnologie Studierend in Komorn. *Eruditio–Educatio* 10, 2015/3, 141–146. p.
2. Gräber, Hanna Lena–Obermüller, Alexandra–Osse, Johanna –Schwark, Josephine–Seidler, Hannah Katinka–Trott, Adam Ruebsaat: Interkonfessionelle und ethnische Dynamiken in der Slowakei. Unsere Exkursion nach Komorn im Mai 2015. *Acta Ethnologica Danubiana* 17 (2015), 281–284. p.

A folklór átmenetisége

Az Új Nő Jankovič Nóra terjedelmes interjút közölte Liszka Józseffel a folklór múltjáról, jelenéről és jövőjéről, a lehetséges kutatási lehetőségekről és szükségyszerűségekről (A folklór átmenetisége. A folklór a facebookról is szól majd. *Új Nő* 2015/7, 30–32. p.)

Hosszú tavasz, lehangoló ősz

Az *Új Szó* című napilap Nagyítás című rovata a prágai tavaszt eltipró katonai intervenció negyvenhetedik évfordulója alkalmából hosszabb beszélgetést közölt Popély Árpád történésszel, amelyben a Fórum Kisebbségkutató Intézet munkatársa 1968 tavaszának és nyarának kisebbségi magyar vonatkozású eseményeit idézte meg.

Új Szó, 2015. augusztus 21.

A Hamburgi Egyetem szenior hallgatóinak csoportja az Etnológiai Központban

Dátum: 2015. 09. 13.
Helyszín: Etnológiai Központ, Komárom
Rendező: Etnológiai Központ, Komárom
Résztevők: Liszka József, L. Juhász Ilona

A Hamburgi Egyetem szenior hallgatóinak csoportja, Holger Fischer professzor vezetésével, egy hosszabb magyarországi tanulmányút keretében 2015. szeptember 13-án látogatást tett a Fórum Kisebbségkutató Intézet komáromi Etnológiai Központjában is. A vendégeket Liszka József, az intézet igazgatója másfél órás előadásban a szlovákiai magyarok helyzetéről, illetve az intézetben zajló munkáról, majd egy városnéző séta során a Komáromi mindennapokról is tájékoztatta.

Európa – az olvasztótégely?

Az *Új Szó* című napilap Nagyítás című rovatában hosszabb interjút közölt Gyurgyík Lászlóval, intézetünk demográfusával, amelyben a menekültválság és annak lehetséges hatásai volt a téma
Új Szó, 2015. október 16.

Bemutatta település-adatbázisát a sajtónak a Fórum Kisebbségkutató Intézet

Dátum: 2015. 12. 15.
Helyszín: Somorja, Fórum Kisebbségkutató Intézet
Rendező: Fórum Kisebbségkutató Intézet
Résztevők: Konkoly László, Laczkó Sándor

Fórum Kisebbségkutató Intézet
Fórum inštitút pre výskum menšín
Forum Minority Research Institute

Parková 4, 931 01 Šamorín, Slovak Republic
Tel.: +421-31-590 2790 Fax.: +421-31-560 2712
E-mail: toth@foruminst.sk WEB: www.foruminst.sk

A szlovákiai magyarsajtó előtt ismertette Konkoly László a Fórum Kisebbségkutató Intézet szlovákiai és közép-európai szinten is egyedülálló adatbázisát, amelyben egy helyen található meg minden szlovákiai település legfontosabb adatai, beleértve a település demográfiai változásait 1880-tól napjainkig.

Támogatók

Baráth Csaba, vállalkozó

Bethlen Gábor Alap, Budapest

Kisebbségi Jogvédő Alapítvány

Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, Budapest

Miniszterelnöki Hivatal, Pozsony – Úrad vlády SR, KNM 2015

Magyarország Nagykövetsége

Magyar Tudományos Akadémia Titkársága

Nemzeti Emlékezet Bizottsága

Pósa Lajos, vállalkozó

SLOVNAFT, a.s.

Varga Gábor, vállalkozó

Világi Oszkár, vállalkozó